Ф.Б. ТашГУ читального зала

ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 46 (3528).

5 март ЯКШАНБА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

Норбиби Мираҳмедова Ўзбекистон қаттиқ қотишмали ва ўтга чидамли металлар комбинатида ишлайди. У ўз қўл остидаги мураккаб машинани пухта билади. Норбиби ҳозир Октябрь шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, топшириқларини ошириб бажармоқда.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

БЕДА ЭКИЛМОҚДА

Тошкент областининг хўжаликлари қишда беда эка бошладилар. Улар беданинг бир йилда беш марта ўриладиган навини экмоқдалар. Биринчи ҳосилни ўз вақтида олиш учун республика пахта селекцияси ва уруғчилик институтининг олимлари — беданинг «319, 2-Тошкент» навларини яратдилар. Бу навлар тез етилади, шу билан бирга совуққа чидамлидир.

Бу серҳосил навлар мавсумда гектаридан 140 центнергача ҳосил беради. Ўтган йили бу навлар бедапояларнинг фақат ярмини эгаллар эди. Тошкент областининг деҳқонлари бу навни ҳамма жойда экиб бедапояларнинг ҳар гектаридан илгаригига қараганда бир ярим баравар кўп ҳосил олиш мумкин бўлади деб умид қиладилар.

Бекобод ва Бўка районларининг механизаторлари далага биринчи бўлиб сеялкаларни олиб чиқдилар.

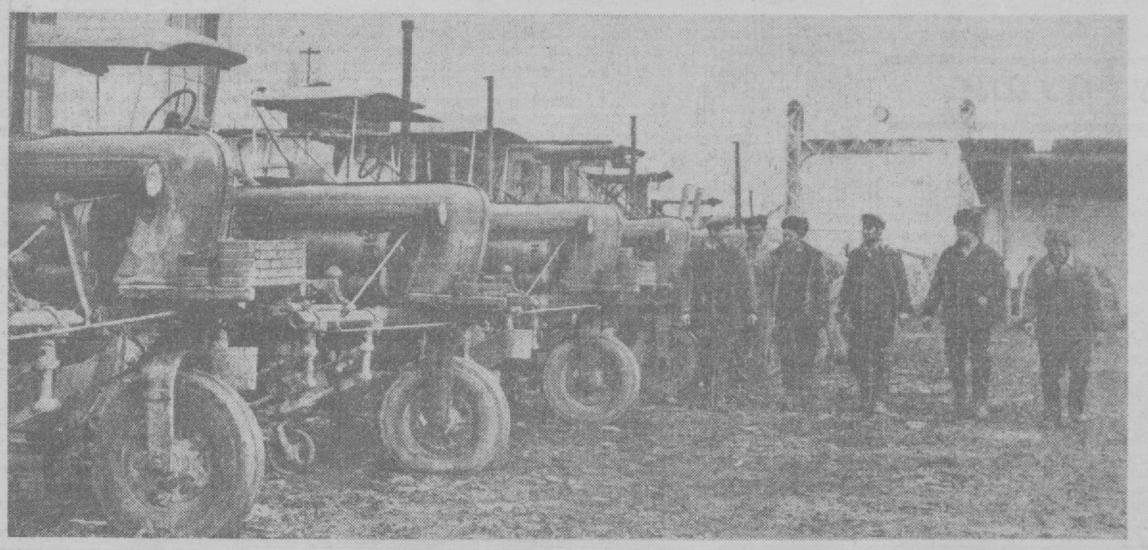

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг меҳнаткашлари юбилей йили вахтасида туриб меҳнат қилмоқдалар. Колхозчилар бу йил она-Ватанга ҳар гектар ердан 38 центнердан «оқ олтин» ва 181 центнердан каноп пояси етиштириб бериш мажбуриятини олишган. Ҳозир хўжаликда мажбуриятга яраша иш қилинмоқда. Кўкламга тайёргарлик кўриш кучайтириб юборилди. Ариқ чопиш, ўғит чиқариш, уруғлик жамғариш жадал суръатлар билан олиб борилаётир. Экиш агрегатлари муддатидан олдин тахт қилиб қўйилди. Суратда: ремонтдан чиқарилган тракторлар.

И. ДУШКИН фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

МОҲИР МЕХАНИЗАТОР

Чоршанба куни устахонада қувончли воқеа рўй берди. Тракторчилар экиш агрегатлари ремонтини тамомладилар. Шу куни улар бир-бирларини эришилган ютуқлар билан табрикладилар. Тахт қилинган тракторлар энди экишга шай турипти.

— Хўш, энди нима қиламиз,— деди инженер.

Кутилмаганда ўртага ташланган бу савол кўпчиликни ўйлантириб қўйди. Ремонтчилар бир-бирларига маъноли қарашди. Шунда қўлидаги мойни латта билан артаётган кенг яғринли киши жавоб қилди.

— Менимча сарой ва устахона атрофини тартибга солсак ёмон бўлмасди, ремонт кунлари анча қийналдик, ҳаммаёқ ўйдим-чуқур, лой.

Бу гап бошқаларга ҳам маъқул тушди. Тракторчилар машиналар сақланадиган жойни текислашга киришдилар. Прицепларда тош-шағал келтиришди. Карьер яқин эмасми, бир неча кун ичида устахонага борадиган йўл ва унинг атрофлари бинойидек бўлиб қолди.

Нажиб қишлоқ хўжалик машиналари ва тирков асбобларини ремонт қилишда қандай жонбозлик кўрсатган бўлса, бу ишда ҳам шундай ишлади. Эртадан-кечгача шағал ташиб, кўпчиликнинг эътиборини ўзига тортди.

— Кўклам экишига оз вақт қолди, — дейди Нажиб,— шунгача саройни тўла тартибга солиб қўямиз.

Техника сақланадиган саройдан чиқиб идорага келдик. Ўтган йил якунлари билан қизиқдик. Ким қанча хирмон кўтарган, мусобақада ғолиб чиққан звенолар ким?

Колхозда айниқса Нажиб Айвазов бошлиқ звено аъзолари юксак кўрсаткичга эришган. Ҳар гектар ердан 31 центнердан хирмон кўтариб, мусобақада биринчиликни эгаллаган. Звено аъзолари хосилдорликни гектар бошига бир йилда беш центнерданга оширганлар. Сотилган 180 тонна «оқ олтин»нинг қарийб ҳаммаси

машиналар ёрдами билан йиғиштириб олинган. Нажибнинг ўзи «зангори кема»лар бункеридан 95 тонна «оқ олтин» тўкишга эришган. Кам меҳнат сарфлаб, арзон ҳосил етиштирган ҳам шу звено ҳисобланади.

Нажиб Айвазов бошлиқ звено аъзолари юбилей йилида янада янги марраларни эгаллаш учун қизғин кураш бошлаганлар, ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилганлар. Нажиб аҳил коллектив билан бирга мунтазам мўл ҳосил етиштиришни таъминламоқда. Биз сайловчилар билан гаплашдик. Звено аъзоларининг фикрини эшитдик. Улардан бири ўртоқ И. Иброҳимов бундай деди:

— Ёш механизатор Нажиб Айвазов бизнинг звенога бошлиқ бўлгандан бери мажбуриятимиз доим ошириб бажариляпти. Даромадимиз икки бараварга кўпайди.

— Нажиб ғайратли чиқди,— дейди М. Авазов,—тиниб-тинчимайди. Доимо пахтамиз кўпайсин деб қайғуради.

Ю. Манзулова қувониб қуйидагиларни айтди:

— Звено бошлиғига ёлчидик, ўзи ҳам ҳалол ишлайди, бизни ҳам шунга ўргатмоқда.

— Сайлов кунида,—деди яна бир колхозчи,—ғайратли, тиниб-тинчимас моҳир механизатор Айвазов учун якдиллик билан овоз берамиз.

106-Олмазор округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзоди кўрсатилган Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг комплекс механизациялашган звеносининг бошлиғи Н. Айвазовни деҳқонлар, механизаторлар чин қалбдан севишади ва ҳурмат қилишади. Ҳақиқатан ҳам у кўпчиликнинг ишончини тўла оқлайдиган муносиб номзоддир. 35 баҳорни кўрган моҳир механизатор бундан кейин ҳам халқ, партиямиз манфаати йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишига ишонамиз.

М. ҒОЗИЕВ.

ИЛҒОР ФАБРИКА

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасига 1966 йилнинг 4 кварталидаги иш якунлари бўйича Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Республика енгил саноат министри Ф. Қўқонбоев байроқни топширар экан, фабрика коллективини муносиб мукофот билан қизғин табриклади ва унга меҳнатда янги муваффақиятлар тилади.

Фабрика директори А. Нормуҳамедов коллектив меҳнатига берилган юксак баҳо учун қизғин миннатдорчилик изҳор қилиб, пойафзалчилар юбилей йилида байроқни ўз қўлларида сақлаб қолиш учун бутун кучларини сарф қиладилар, деб ишонтирди. Корхона аҳли тежаб қолинган материалдан планга қўшимча равишда 20 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқаришга қарор қилди. (ЎзТАГ).

МОСКВА ОБЛАСТИДА ШОД-ҲУРРАМЛИК

Пойтахт областининг байроғидаги қўш Ленин ордени ёнига 3 мартда яна бир Ленин ордени қадалди. Москва областининг меҳнаткашлари Улуғ Ватан уруши даврида Москва остоналарида немис-фашист босқинчиларини тор-мор этишда кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонлиғи, халқ хўжалигини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун область шу мукофотга сазовор бўлди.

Москва областининг ишчилари, хизматчилари, колхозчилари, совхоз меҳнаткашлари Кремлдаги Съездлар саройига келишди. Бу ерда бошқа область ва шаҳарлардан келган меҳмонлар, чет эллик дўстлар ҳам бор эди.

Саройга тўпланган кишилар Н. В. Подгорний, В. В. Гришин, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков ўртоқларни, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси И. В. Спиридонов, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси А. И. Микоян, партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, атоқли ҳарбий бошлиқлар, ишлаб чиқариш илғорлари, фан, маданият ва санъат арбобларини қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний нутқ сўзлади.

КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егорычев, Москва ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг бошлиғи К. С. Грушевой, Латвия, Ленинград, Смоленск, Калинин, Киев, Горький, Ярославль, Владимир, Тула, Калуга ва Рязань областлари меҳнаткашларининг вакиллари пойтахт области меҳнаткашларини самимий қутладилар. Чехословакия Коммунистик партияси Ўрта Чехия область комитетининг биринчи секретари Иозеф Немец самимий салом топширди.

КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп область меҳнаткашларининг жанговар ва гражданлик ишларига юксак баҳо берганликлари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига қизғин ташаккур билдирди.

Областнинг учинчи Ленин ордени билан мукофотланиши, деди В. И. Конотоп, зиммамизга ғоят катта масъулият юклайди. Биз партия ва ҳукуматнинг илтифот ва ғамхўрлигига беш йилликнинг иккинчи йили давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашда янгидан-янги меҳнат зафарларига эришиш билан жавоб беришимиз лозим.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Тантанали йиғилиш тугади. Кремлдаги Съездлар саройи гумбазлари тагида партия гимни «Интернационал» янграйди.

(ТАСС).

КАРТОШКА ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

Кеча область партия комитетининг мажлислар залида сабзавотчилик хўжаликларининг раҳбарлари, картошка етиштирувчи ихтисослашган ва комплекс механизациялашган звеноларнинг бошлиқлари йиғилиши бўлиб ўтди. Улар областда юбилей йилида картошкадан мўл ҳосил етиштириш, бу маҳсулотга бўлган аҳоли талабини тўла қондириш масалаларини кенг муҳокама қилдилар.

Кенгашда қардош Украинанинг Киев областидан келган меҳмонлар ҳам иштирок этдилар. Киев область ихтисослаштирилган сабзавотчилик ва сутчилик совхозлари трестининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **И. Пятковский** украиналик картошка етиштирувчи деҳқонларнинг иш тажрибалари тўғрисида батафсил сўзлаб берди. Йиғилиш қатнашчилари унинг сўзларини зўр эътибор билан тингладилар.

Кенгашда Ўрта Осиё картошка, сабзавотчилик ва полизчилик илмий текшириш институти директорининг ўринбосари **А. Каримов**, халқ селекционери **А. Обидов** ўртоқлар фан ютуқлари ва илғор тажрибалар ҳақида, эртаги картошкани сифатли ишланган, нормал ўғитланган ерларга тез фурсатда экиб олиш зарурлиги ҳақида гапириб бердилар.

Кенгашда область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. А. Абдураззоқов** нутқ сўзлади.

1966 йилда картошка ва сабзавот етиштиришда бирмунча яхши кўрсаткичларга эришган бир группа сабзавотчиларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари тақдим қилинди. Шунингдек чорва моллари туёғини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида энг яхши кўрсаткичларга эришган «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозига область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

БАЙРОҚДОРЛАР

«Болаларим, жигаргўшаларим! Шу ёруғ оламда 86 йил яшаб, кўп нарсаларни кўрдим, турмушнинг аччиқ-чучугини хўп татидим, чоракам бир асрдан бери кўчат ўтқазаман, ток кўтараман, меваларнинг нишона ҳосилини бола-чақаларим, дўст-биродарларим билан татиб кўрганимда, эл-юрт хизматига бел боғлаб яратган боғларим ҳосилга кирганда умрим бекорга ўтмабди, кўпчилик хизматига ярабман деб ўйлаб қоламан, бобо касбим — боғбонлик билан ғурурланаман». Бу — республикамизнинг машҳур соҳибкори Ризамат ота Мусамуҳамедовнинг дил сўзлари.

Дарҳақиқат, элни боқаётган, кийинтираётган барча қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари билан ёнма-ён туриб, юрт дастурхонининг тўкинчилигини кўзлаб астойдил меҳнат қилаётган олиҳиммат боғбонларимиз, соҳибкорларимиз ўз шарафли касблари билан ҳарқанча ғурурлансалар, ҳар қанча фахрлансалар арзийди. Улар етиштирган шираси тилни ёрувчи карсиллама узумларни, ҳар бири ширчой косадай келадиган олма, анор, шафтолиларни, қўйингчи, бир қарашда оғизнинг сувини келтирадиган жамики ноз-неъматларни татиб кўраётганда халқимиз боғбоннинг шаънига дилининг тўридан чиққан мевадай ширин сўзларни айтади.

Ана шундай ҳимматли ва ҳамиятли боғбону-соҳибкорлар сафидан Юқори Чирчиқдаги «Паркент» совхозининг меҳнаткашлари ҳам муносиб ўринни эгаллашган. Бу хўжалик тоғ этакларига жойлашган. Тоғлиқ ерларга кўчат экиб, ўстириб, баракали мева-чева олиб, элга тортиқ қилишнинг ўзи бўлмайди. Лекин, бу совхоз боғбон ва соҳибкорлари меҳнатнинг оғиридан қочишмайди. Шунинг учун ҳам ана шундай қийин вазифанинг уддасидан чиқмоқдалар.

Хўжаликда боғ-роғлар йил сайин кенгайиб боряпти. Ҳосилга кирган боғ ва токзорлардан олинаётган мева-чевалар эса тобора кўпаяяпти. Узоққа бормасдан, хўжалик меҳнаткашлари беш йилликнинг дастлабки йилини қандай муваффақиятлар билан якунлаганликлари тўғрисида қисқача гапириб ўтақолайлик. Совхознинг бирон-бир тармоғи йўқки, берилган давлат планлари ортиғи билан, ҳатто икки-уч ҳисса ортиғи билан адо этилмаган бўлсин! Мана масалан, асосий тармоқ — боғдорчиликни олиб кўрайлик. Соҳибкорлар элимизга йиллик пландаги 25 минг 500 центнер ўрнига 40 минг центнер узум тортиқ қилдилар. Бу бурноғ йилдагига қараганда 12 минг центнер кўп демакдир. Боғбонлар эса юрт дастурхонига 28 минг 300 килограммдан ортиқ ширин-шакар мева-чева армуғон этишди ва йиллик планни салкам бир ярим ҳисса ошириб бажаришди.

Хўжаликнинг бошқа тармоқларида меҳнат қилаётган азамат кишилар ҳам боғбон ва соҳибкорлар сингари эл-юрт ғамида жон куйдиришяпти, фидокорлик кўрсатишяпти. Ғаллакорларнинг ютуғи беҳад катта бўлди: давлат омборига бурноғ йилдаги 818 центнер, бултурги давлат планидаги 2300 центнер ўрнига 7285 центнер ғалла топширилиб, план 317 процент қилиб адо этилди. Бошқача қилиб айтганда, бир йил ичида ғалла етиштириш салкам 9 баравар кўпайтирилди!

Хўжалик чорвадорлари ҳам ана шундай киши дилини қувонтирувчи ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар.

Шундай қилиб, «Паркент» совхозининг азамат меҳнаткашлари республикамиздаги барча боғдорчилик ва узумчилик совхозлари орасида карвонбоши бўлиб қолдилар.

Куни-кеча совхозда катта тантаналар бўлиб ўтди. Хўжаликда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ва 5200 сўмлик пул мукофотини топшириш маросими бўлди. Байроқни совхоз меҳнаткашларига озиқ-овқат саноати ишчилари касаба союзлари республика Комитетининг раиси Сабоҳат Эргашева топширди. Шундан кейин совхоз меҳнаткашларининг вакиллари бирин-кетин минбарга чиқиб, партия ва ҳукуматимизнинг бундай катта ғамхўрликлари учун ўзларининг чексиз миннатдорчиликларини изҳор этдилар.

— Отахон соҳибкоримиз Ризамат Мусамуҳамедовнинг оташин чақириғи ва республика кўчма Қизил байроғининг берилиши хўжалигимиз меҳнаткашларини янгидан-янги марралар сари отлантирди, — дейди совхоз директори Ғани Аъзамхўжаев, — улар Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб нишонлаш мақсадида бу йил эл дастурхонига ўтган йилдагига нисбатан 15 минг центнер кўп мева-узум ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб беришга бел боғладилар.

Юбилей йилида ҳам улкан зафарлар сизга ёр бўлсин, «Паркент» совхозининг байроқдор меҳнаткашлари!

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Суратда: совхозга кўчма Қизил байроқ топширилмоқда.

А. Абалян фотоси.

ПРОПАГАНДИСТ — ТАРБИЯЧИ ВА ТАШКИЛОТЧИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ПАРТИЯМИЗ маркса-ленинча назарияни чуқур ўрганиш, уни янада ижодий ривожлантиришни энг муҳим вазифа, коммунизм қурилишидаги муваффақиятларнинг зарур шарти деб қарайди. Ҳозирги шароитда ҳар бир коммунистнинг вазифаси ҳаёт билан баравар қадам ташлаб боришдан, марксизм-ленинизм буюк назариясини эгаллашдан, ўзида большевистик ғоявийлик ва принципиалликни ўстиришдан, илғор бўлган нарсаларнинг ҳаммасини қўллаб-қувватлай олишдан, турғунлик ва қолоқликка қарши шафқатсиз бўлишдан иборат, деб уқтирди партия XXIII съезди. Партиямиз қўйган ана шу вазифани бажаришда тарбиячи ва ташкилотчи бўлмиш пропагандистларнинг ҳам роли катта.

Пропагандист бўлиш партия аъзоси учун шарафли ишдир. Партия меҳнаткашларнинг маркса-ленинча маълумоти ва тарбиясига раҳбарлик қилишдек масъулиятли ишни ҳар доим тайёргарлиги пухта, билимдон ва жонкуяр коммунистларга топширади. Пропагандист оммани революцион назария нуридан баҳраманд этувчи сергайрат коммунистдир. У ўзининг таълим-тарбия бериш соҳасидаги ишини муваффақиятли олиб бориш учун аввало буюк Лениннинг қуйидаги маслаҳатига амал қилмоғи керак. **«Сиз раҳбарлик қилиш учун,** — деган эди доҳи, **пропаганда соҳасида ишлай бошлаган бир ўртоққа, — билим жиҳатидан улардан (яъни тингловчилардан) баланд туришингиз лозим. Сиз сиёсий жиҳатдан кўп ўқиб-ўрганишингиз лозим, ана шундагина тўгаракдаги бутун ишингиз сизга роҳат бағишлайди»** (Ленин ҳақидаги хотиралар, 1-қисм, 121 бет.).

Ҳақиқатан ҳам ишлаб чиқаришда, жамоат ишида, ўқишда ва турмушда бошқаларга ўрнак бўла оладиган кишигина бошқаларни ўқитиш ва ўргатишга маънавий жиҳатдан ҳақлидир. Иши бошқа-ю, сўзи бошқа бўлган пропагандистнинг обрўси бўлмайди, у қанчалик чиройли сўзламасин, кишилар қалбига йўл топа олмайди. Партия пропагандисти ўзига нисбатан талабчан бўлмоғи, тингловчиларни ҳурмат қилиши, уларга тўғри муносабатда бўлиши зарур, ана шундагина уни ҳамма ҳурмат қилади, ундан ўрганади.

Ғоявий чиниққанлик, турмуш тажрибаси, сиёсий адабиётга қизиқиш, ўз назарий савиясини тинмай ошириш ва методик маҳорат сирларини эгаллашга интилиш пропагандист учун зарур бўлган жуда муҳим фазилатлардир. Лекин фақат шунинг ўзигина кифоя қилмайди. Тингловчиларга билимни моҳирона, тушунарли қилиб етказиш, бунда турли усул ва воситаларни қўллаш ҳам ғоят зарур. Пропагандист назарияни яхши билиши билан бирга, ўз иш методикасини, унинг талаб ва принципларини яхши эгаллаган бўлмоғи шарт. Ниҳоят, пропагандист ўз фаолиятининг тарбиявий томонини ҳам унутмаслиги керак. Семинар ёки сиёсий мактаб раҳбари ўз фаолиятида партия ўқувининг ҳар бир тингловчисида меҳнатга, жамоат бурчига коммунистик муносабатда бўлишни, турмушда намуна кўрсатиш хислатларини тарбиялашга интилиши лозим.

Коммунистик дунёқарашни, кишиларнинг маънавий қиёфасини шакллантириш мураккаб жараёндир. Чунки бу ишнинг марказида муайян одам, унинг ўзига хос хусусиятлари, характери ва қобилияти туради. Табиийки, назарий тайёргарлиги пухта бўлган, юқори маълумотли, пропаганда методикасини, педагогиканинг асосий принципи ва усулларини яхши эгаллаган пропагандистгина ўз тингловчиларига керакли йўналишда таъсир кўрсата олади. Ҳар бир машғулот кишиларда билимни чуқурлаштириш, характер ва онгни шакллантиришга ёрдам бермоғи зарур.

Пропагандист ишининг муваффақияти унинг ўз тингловчиларини яхши билишга ҳам кўп жиҳатдан боғлиқдир. Пропагандист сиёсий мактаб ва семинарга кишиларни жалб этишда уларнинг ҳар бири қаерда ишлаши ва ўқишини, нима билан қизиқишларини билиб олиши, унинг фазилатлари ёҳуд камчиликларидан хабардор бўлиши керак. Г. К. Оржоникидзе айтганидек **пропагандист омма манфаатлари билан яшаши, унинг кайфияти ва эҳтиёжини билиши, ишга рақамларга қарабгина эмас, балки кишилар билан кундалик алоқа асосида баҳо бериши лозим.** Оржоникидзенинг ўзи бу талабга тўла жавоб берадиган пропагандист ва нотиқ эди. Унинг нутқлари ҳар бир одам қалбига етиб борарди, аудитория билан дарҳол тил топишиб оларди. У ўзини бошқалардан юқори қўйиб, насиҳатгўйлик қилмас, балки ишонтирарди. Оржоникидзе нутқлари тингловчиларни ўйлашга, мулоҳаза қилишга, хато фикрларни рад қилиб, тўғри хулосалар чиқаришга олиб келарди.

Пропагандист ишининг яна бир муҳим шарти-тингловчиларга тўғри, камтарона муносабатда бўлишдир. М. И. Калинин айтганидек, **тингловчилар мағрурланиб кетган, ўзини ҳаммадан кўра билимдон ҳисоблайдиган пропагандистга ишонмай қўядилар, унинг мақтанчоқлигини ҳеч кечирмайдилар.**

Областда юқорида айтилган хислатларни ўзида мужассамлантирган, партиямиз қўяётган вазифалар даражасида ишлашга ҳаракат қилаётган пропагандистлар анчагина бор. Республикадаги бир группа пропагандистлар қатори Тошкент области пропагандистларидан 60 дан ортиқ кишининг Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланиши бунинг ёрқин далилидир.

Бир неча мисоллар келтирамиз. Чирчиқдаги ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати 8-цехининг бошлиғи П. Мақсудов тўрт йилдан бери пропагандистлик қилади. У машғулотларни қизиқ ва тушунарли ўтказиш маҳоратини пухта ўрганиб олган. Пропагандист тингловчиларини вақтли матбуотни доимо кузатиб боришга, сиёсий адабиёт янгиликлари билан қизиқишга одатлантирган. Мақсудов раҳбар бўлган сиёсий мактаб тингловчиларининг ҳаммаси ўз ишлаб чиқариш планларини ошириб бажарадилар: коммунистик меҳнат зарбдорлари сони ҳозир ўн бир кишига етган. Унинг иш участкаси саноат эстетикаси талабларига мос қилиб жиҳозланган. 8-цех эса корхонада иш маданияти ва саноат эстетикаси кўригида олдинги ўринлардан бирини эгаллади.

Пропагандист фақат ўз тингловчиларигагина эмас, балки улар атрофидаги кишиларга ҳам тарбиявий таъсир кўрсатади. Шу боисдан ҳам кўпгина пропагандистлар ўз тингловчиларига сиёсий информация, халқаро обзорлар, газета ўқиш, кундалик воқеалар ҳақида суҳбатлар ўтказиш, деворий газеталар чиқариш ва ҳоказоларни ташкил қилишни топширадилар. Бу билан уларнинг келгусида агитатор ёки пропагандист бўлишлари учун замин ҳозирланади.

Бу ўринда Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз пропагандисти Исохон Зокировнинг тажрибаси ибратлидир. У ўн йилдан бери шу хўжаликда пропагандистлик қилади. Исохон Зокиров сиёсий ўқишга пухта тайёргарлик кўради, бошқаларда ҳам унга қизиқиш орттиришга интилади. Шу боисдан ҳам тингловчилар ўрганилаётган мавзуни муҳокама қилишда фаол қатнашадилар, олган билимларини колхоз ишида қўллайдилар. Зокиров тарбиялаётган кўпгина тингловчилар агитатор ёки сиёсий ташкилотчи бўлиб ишлайдилар. У ҳар бир мавзуни колхоз ёки район ҳаётидан олинган факт ва рақамлар билан боғлаб ўтади. Пропагандист тингловчиларини суҳбатга тортишни яхши билади, уларнинг мулоҳазаларини тинглаб, мунозарани қизитиб туради. Ҳеч ким суҳбатдан четда қолмайди.

Пропагандист фаолиятида ташкилотчилик вазифаси ғоят муҳим ўрин эгаллайди. Н. К. Крупская айтганидек, **пропаганда, агитация ва ташкилотчилик ўртасида ҳеч қандай тош девор йўқ. Пропагандистнинг ташкилотчилик вазифаси — тингловчиларни олинган билимларни иш манфаатлари йўлида қўллашга ўргатишдан иборатдир, десак бўлади. Бу ўринда тингловчиларга амалий топшириқлар бериш методи айниқса катта аҳамиятга эга.**

Амалий топшириқлар бериш методини илгарилари фақат иқтисодий тўгарак ва семинарларнинг раҳбарларигина қўллардилар. Ҳозир бу методдан партия ўқувининг ҳамма звеноларида фойдаланилмоқда. Масалан, КПСС тарихи бўйича тўгарак ва семинарларнинг раҳбарлари тингловчиларга шаҳар, район ва корхонанинг революцион ҳамда меҳнат традицияларига доир материаллар тўплаш, муайян завод, фабрика, колхоз ва муассасанинг тарихини яратишда қатнашиш топшириқларини бермоқдалар. Бундай топшириқлар ўтилган темани пухта ўзлаштиришга, қаҳрамонона ўтмишнинг энг яхши революцион ва меҳнат традицияларини ўрганиб, уни янада бойитишга ёрдам беради.

Партия сиёсий ўқуви программаларида тингловчиларга пропагандист бериши мумкин бўлган топшириқлар намунаси келтирилган. Топшириқ беришдан олдин пропагандист партия, комсомол ташкилотлари секретарлари, касаба союз, хўжалик раҳбарлари билан маслаҳатлашиб олса фойдали бўлади. Улар топшириқ темаларини танлашга кўмаклашишлари мумкин.

Пропагандист илғор иш тажрибаларини ўрганиш ва ёйишда ҳам ташкилотчи бўлиши керак. Бунинг учун билимдон пропагандист тингловчиларни ўзлари ишлайдиган корхона ҳаёти билан чуқур таништиради. Уларни техника кабинетига олиб киради, хроникал ёки илмий-оммабоп фильмлар кўригини ташкил этади. Фойдали мақолалар ва китобчаларни ўқишни тавсия этади ниҳоят янгиликни ишлаб чиқаришга жорий этишга халақит бераётган тўсиқларни енгишга кўмаклашади.

Пропагандистлик — сермеҳнат, масъулиятли, бинобарин шарафли ишдир. Ҳар бир пропагандист ўз фаолиятида ана шу юксак талаблар даражасида бўлишга ҳаракат қилиши керак. Пропагандист кадрларни танлаш ва тарбиялаш, улар учун ўз шарафли бурчларини намунали бажаришда зарур шароитларни яратиб бериш партия ташкилотларининг муҳим бурчидир.

И. БОБОХОНОВ,
Тошкент область ва шаҳар партия комитетлари ҳузуридаги Сиёсий маориф уйи мудирининг ўринбосари.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

Алимкент посёлкасида жойлашган Жданов номли мактабда ўқув-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Бу йил мактаб янги фан кабинетлари ва лабораторияларга эга бўлди. Мактаб кутубхонасининг китоб фонди янги адабиётлар билан бойиди.

Мактабда амалга оширилган бундай ибратли ишларни ташкил этишда Алимкент матлубот жамияти савдо ходимларининг ёрдами катта. Матлубот жамияти ўз оталиғидаги бу мактабга буфет ҳам қуриб берди.

Ҳ. ТОШПЎЛАТОВ.

★

«Ахлоқий поклик нима?». Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида бўлиб ўтган ижодий мунозара ана шу темага бағишланди. Мунозарада институт олими И. Ҳусанхўжаев гапириб, ахлоқий поклик тўғрисида ўз фикр ва мулоҳазаларини ўртага ташлади.

Шундан сўнг одоб, ахлоқ тўғрисида қизғин мунозара бўлди. Мароқли ўтган бу ижодий мунозарада Х. Холдоров, И. Исмоилов, М. Ашурова, Р. Ортиқова ва бошқа студентлар ҳам сўзга чиқдилар.

И. ЎРИНБОЕВ,
О. ЭШОНХОНОВ,
Ф. НАБИЕВ.

★

Калинин районидаги Ильич номли колхоз правлениеси ташаббуси билан хўжалик кутубхонаси қурилди. Янги кутубхонага қисқа вақт ичида 300 га яқин китобхон аъзо бўлди.

Ҳозир кутубхонага яна турли адабиётлар сотиб олинмоқда. Колхоз правлениеси ҳам янги китоблар сотиб олиш учун қўшимча маблағ ажратди.

С. ИЛЕСОВ.

КАСБГА МЕҲР

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

Янги беш йилликнинг иккинчи йили ўзгача файз, ўзгача руҳ билан бошланди. Бу йил Совет ҳокимиятининг шонли 50 йиллик тўйи нишонланади. Ишчи ва колхозчи ҳам, олим ва транспортчи ҳам катта тўйга тўёна ҳозирлаш ишқида йил бошиданоқ белни маҳкам боғлаб, юбилей шарафига ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирмоқда.

Советлар замонида меҳнат шон-шараф ишига айланган. Касбига меҳр қўйган, касбини ардоқлаган, меҳнат қилиб шон қозонган кишилар бизда миллионлаб топилади. Улар ҳалол меҳнатлари билан юрт бойлигига бойлик, шуҳратига шуҳрат қўшмоқдалар. Редакциямизга оқиб келаётган хат-хабарларнинг кўпчилигида касбини улуғлаётган оддий кишилар мадҳ этилган.

... Ўн йилдирки Имнамин элни нурга чўмдираяпти. Ҳозир у станция машинисти. Меҳнат Қизил Байроқ орденли энергетик Оҳангарон ГРЭСида агрегатларнинг бетўхтов ишлашини таъминлаб келаяпти. Беш йилликнинг биринчи йилида Имнамин Бойматов ва унинг дўстлари юксак кўрсаткичга эришдилар. Оҳангарон ГРЭСи турбиналари планга қўшимча 16 миллион киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилди. Таннархнинг арзонлашганлиги туфайли 600 минг сўмликка яқин иқтисодий фойда кўрилди. Жамоатчи мухбир **А. Костич** энергетикларнинг юбилей йили зафарлари ҳақида қувониб ёзган.

Бобо Юсупов ҳам оддий касб соҳиби. У «Далварзин» пахта заводининг ремонтчи слесари. Кўп йиллардан бери ўз касбини эъзозлаб келаяпти. Бобо ремонт ишларини тез ва соз бажариш билан бирга, ўз тажрибасини ёшларга ҳам ўргатаяпти.

— Бободек меҳнатсевар ишчилар заводда оз эмас, — деб ёзади **М. Рўзиматов.** — Б. Мирзаев, К. Поччаев, М. Крюкова каби жонкуярлар ҳам юбилей йилининг дастлабки кунлариданоқ смена топшириқларини ортиғи билан адо этиб келмоқдалар.

Актив мухбирларимиздан **О. Ниёзов** мактубига «Касбга ихлос» деб сарлавҳа қўйилган. Автор бунда 1-қурилиш бошқармаси комплекс бригада бошлиғи С. Колболикцев ҳақида ҳикоя қилади.

С. Колболикцев 14 йилдирки бинокорлар сафида. У шаҳримизнинг кўпгина биноларини қўлдан чиқарган. Ҳозирги кунда у бошлиқ бригада аъзолари зилзила оқибатларини тезроқ бартараф этиш мақсадида катта қурилиш ишларини олиб бормоқдалар. Улар ўтган ойлар ичида Кисловодский, Обсерватория кўчаларидаги бир қатор кўп қаватли турар-жой биноларини тўла ремонтдан чиқариб беришди.

Тошкент модалар уйининг электр механиги Хуррам Мирзаназаров Тошкент электромеханика техникумини тамомлаб бу ерга ишга келган эди. У қисқа вақт ичида коллектив ҳурматини қозонди. Техникага ихлосманд йигит кўпгина жараёнларни механизмлар елкасига юклади. Бунинг натижасида кийим тикиш процесси тезлашди. Хуррамнинг янгилиги асосида меҳнат қилаётган коллектив шу кунларда ишлаб чиқариш топшириқларини ортиғи билан адо этмоқда.

— Хуррам изланишда, — деб ёзади мухбир **Э. Пўлатов.** — У ҳозир ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент политехника институти электромеханика факультетининг 4-курсида ўқимоқда. У институтда олган билимини ишлаб чиқаришда мустаҳкамлаб, коллектив учун катта наф келтирмоқда.

— Ҳар бир завод, фабриканинг меҳнатсевар кишилари борки, уларни ҳурмат билан тилга олса арзийди, — деб бошлабди ўз мактубини **С. Султонов.** — Собир Усмонов ҳам ана шундай эл ҳурматини қозонган кишилардан.

«Узбексельмаш» заводи мастери С. Усмонов участкасида ҳозир иш қизгин. Мастер бошлиқ ишчилар сеялка йиғиш билан банд. Ҳар ойда улар қўлидан пландаги 550 ўрнига 560 ва ундан ҳам кўпроқ сеялка чиқаяпти. Бунда тажрибали мастер С. Усмоновнинг ҳам катта ҳиссаси бор.

Хатларнинг охири кўринмайди. **Ш. Холмуҳамедов, А. Пашкова, С. Мустафоев, Ю. Баҳодиров, Х. Олимжонов** ўртоқлар ҳам редакцияга йўллаган мактубларида областимизнинг саноат корхоналари ва қурилишларида жонбозлик кўрсатаётган кишилар шаънига илиқ сўзлар айтишган. Ҳа, ҳавоза устида, станок ёнида, иссиқ печь қаршисида меҳнат қилиб, коммунизм моддий-техника базасини яратаётган оддий кишилар шаънига ҳар қанча илиқ сўзларни айтса арзийди.

КОРХОНА КЕНГАЙТИРИЛАЯПТИ

Оҳангарондаги 8-темир-бетон заводи ана шу зарур қурилиш материали ишлаб чиқарувчи етакчи корхоналардан ҳисобланади.

Ҳозирги вақтда бу ерда ишлаб чиқариш майдонлари кенгайтирилаяпти. Бу ўтган йилги шу соҳада қилинган ишларнинг давомидир. 1966 йили завод ўз кучи билан депо, арматуралар сақланадиган омбор, гараж ва пилорама қуриб олган эди. Бу йил эса арматура ва электр цехлари кенгайтирилаяпти, 1760 квадрат метр майдонда эса ремонт-механика цехи барпо қилинаётир.

Бу ишда айниқса В. Катуков, В. Захаров, П. Анисимов ва С. Овечкин ўртоқлар бошлиқ бўлган монтажчи бригадаларнинг аъзолари бошқаларга намуна бўлишаяпти. Кўпгина ишчилар ўз касбларидан ташқари монтажчилик ишини ҳам ўрганиб олишган.

О. АБДУРАҲМОНОВ.

ЭЛЕКТР-ПАЙВАНДЧИ

Одессалик бинокорлар Тошкентда уй-жой қуриш юзасидан бораётган умумхалқ курашида актив иштирок этмоқдалар. Меҳри дарёлар шу вақтгача қатор турар-жой биноларини фойдаланишга топширишди. Шу кунларда эса ишни янада жадаллаштираяптилар. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, зафар кетидан зафар қучмоқдалар. Ушбу суратда сиз кўриб турган илғор электр пайвандчи А. Полишчук мусобақада актив қатнашиб, нормани икки бараварга етказиб адо этмоқда.

А. Тўраев фотоси.

1967 12 МАРТ Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар куни

АГИТПУНКТ ОҚШОМИ

Пойтахтимизнинг Карл Маркс кўчасига жойлашган 9-агитпункт кун ботиб, кеч кириши билан сайловчиларнинг маданий дам олиш жойига айланиб қолди. Дарҳақиқат, шинам қилиб безатилган, гилам поёндозлар тўшалган бу хонага кирган киши ўзини хушнуд ҳис этади. Хона деворларидаги сайловга доир шиорлар, ҳар хил портрет ва фотосуратлар агитпунктга аллақандай чирой бахш этиб турибди. Хона тўридаги «Беларусь» телевизорида эса, ёқимли концерт берилмоқда. Кимдир телевизор томоша қилар, баъзилар эса, сайлов системасига оид брошюралар, газета ва журналларнинг янги сонларини ўқиб ўтиришарди. Биз сайлов участкасининг раиси Владимир Алексеевич Захаровни ҳам шу ерда учратиб қолдик.

— Сайлов участкамизнинг коллективи, — деб ҳикоя қилади ўртоқ Захаров, — айниқса биринчи марта халқ номзодлари учун овоз берадиган ёш сайловчилар рўйхатини тўла олишга катта эътибор берди. Нега десангиз, биринчи марта овоз бериш бу ёшлар учун катта бахт, шунинг учун ҳам уларнинг ҳеч бирини эътибордан четда қолдирмасликка ҳаракат қилдик. Сайлов участкамизга бириктирилган 167 агитаторнинг кўпчилиги бу соҳада тажриба орттирган кишиларни ташкил этади. Айниқса ёш сайловчиларнинг рўйхатини олишда И. Харламов, Н. Аҳмадхўжаева, Т. Мирҳайитов, Х. Абдураҳмонова каби агитаторларимиз намунали ишлашди.

Чиндан ҳам бу янгилик тарқатувчилар ишидан сайловчилар миннатдор бўлишмоқда. Агитпунктда улар учун ҳамма шароит яратиб берилган бўлса, хонадонларда, чойхоналарда ҳам агитаторларнинг жонли суҳбатларидан баҳраманд бўлишмоқда. Ана шунинг учун ҳам Салор маҳалласи аҳолиси, металл штамп заводининг аҳил коллективи ҳамда Карл Маркс, Гоголь, Ҳамид Олимжон кўчаларида истиқомат қилувчи ёшу қари сайловчилар республика Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўладиган сайловлар куни халқимизнинг энг яхши ўғил-қизлари учун овоз беражакларини изҳор қилмоқдалар.

К. МУСАМУРОДОВ.

ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига бўлажак сайловларга қизғин тайёрлик кўрилмоқда. Колхоз, совхоз ва завод партия ташкилотлари сайловчилар орасида сайловолди оммавий-сиёсий ишларини ҳар қачонгидан ҳам кучайтириб юборишди. Ҳозир районда 40 та агитпункт ва 19 агитколлектив ишлаб турибди. Буларда мингдан ортиқ агитатор бор.

Агитпунктлар ва сайлов участкалари оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантирилган. Бу жойларда сайловга бағишлаб ёзилган шиорлар ва плакатлар кўзга ташланади. Агитпунктларда агитаторлар галма-гал навбатчилик қилишмоқда. «Правда» колхозининг «Ленинизм» участкасидаги 19-агитпункт ва «Коммуна» колхозидаги 25-агитпункт ишлари мақтовга сазовордир. Агитаторлардан А. Усмонов, Т. Имомқулов, Э. Турсунов, С. Ҳайдаров, Р. Есимбекова ва шу каби кўпгина ўртоқлар тушунтириш ишларида актив қатнашмоқдалар. Улар Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советлари депутатлигига номзодлари кўрсатилган халқимизнинг асл фарзандларининг ҳаёт йўллари тўғрисида сайловчиларга сўзлаб бермоқдалар.

Районда лекция пропагандаси ва савол-жавоблар кечаси ўтказишга катта эътибор берилмоқда. «Коммуна», «Гулистон» колхозларининг чойхоналарида сайловга бағишланган қизиқарли савол-жавоб кечаси ўтказилмоқда. Кечаларда район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири А. Мақсудов, район партия комитетининг инструктори А. Минзафаров, район социал таъминот бўлими мудири Б. Ниёзов ўртоқлар сайловчилар қизиққан кўпгина саволларга жавоб бердилар. Шунингдек «Халқаро аҳвол» темаларида ҳам лекциялар ўтказилаяпти.

Шу кунларда округларда сайловчиларнинг республика Олий Совети, область ва район Советлари депутатлигига кўрсатилган номзодлари билан учрашувлари уюшқоқлик билан ўтмоқда.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Юқори Чирчиқ райони.

Ҳамжиҳатлик билан

Сайлов участкасига киришингиз билан кўзингиз сайловчиларнинг исми-фамилияси ёзиб қўйилган рўйхатга тушади. Бу ер ҳамиша сайловчилар, агитаторлар билан гавжум бўлиб қолди. Стол-стулларга газета, журналлар, совет сайлови тўғрисидаги китоблар тартиб билан териб қўйилган.

Ҳар қандай савол-мулоҳазангиз бўлса навбатчи агитатор ёки сайлов комиссияси аъзолари билан суҳбатлашиб ҳал қилиб олишингиз мумкин.

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 49-сайлов участкаси 6-поликлиника биносига жойлашган. Шу атрофдаги Уйгур, Муқанна сингари кўчалардаги сайловчиларнинг аниқ рўйхатини олиб чиқиш, улар билан ҳар хил темаларда суҳбат ўтказиш соҳасида поликлиниканинг Ҳ. Маъзумов бошлиқ шифокорлари, 167-ўрта мактаб ўқитувчилари самарали иш олиб боришяпти.

Бу соҳада ўқитувчи агитаторлардан А. Кузнецов, З. Шораҳимова, С. Усмонова сингари ўртоқларни алоҳида кўрсатиш мумкин. Улар ҳозирги кунга қадар «Совет сайлов системаси — дунёда энг демократик система», «Депутат — халқ хизматкори» ва бошқа темаларда суҳбатлар ўтказдилар.

Т. МАҲМУДХУЖАЕВ.

ТОМА-ТОМА КЎЛ БЎЛУР

Партия ва ҳукуматимиз кейинги вақтларда тежамкорликка жиддий эътибор бераяпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республика халқ хўжалигида иқтисод қилиш ва тежамкорликнинг оммавий кўригини ўтказиш тўғрисида чиқарган қарори бунинг ёрқин далилидир.

Республикамизнинг барча хўжаликлари каби «Главташкентстрой» ва унинг пудратчи ташкилотларида ҳам мазкур қарорнинг бажарилишига қаратилган бир мунча тадбирлар кўрилди. Бош бошқарма партия комитети ҳузурида кўрик комиссияси тузилди. Кўрик комиссиясининг дастлабки йиғилиши ўтказилиб, унда барча қурилиш ташкилотларида ва корхоналарида комиссиялар тузиш режалари белгилаб олинди.

Яқинда кўрик комиссиясининг иш планига мувофиқ 153-қурилиш тресги ҳамда 1-темир-бетон буюмлари заводида тузилган кўрик комиссияларининг иши муҳокама қилинди.

153-трест кўрик комиссиясининг раиси, шу ташкилот партия комитетининг секретари М. Орлов дастлабки қилинган ишлар ҳақида ахборот берди. Кўрик комиссияси аъзолари трестга қарашли 14-қурилиш бошқармасидаги хўжалик ҳисобига ўтган бригадаларда тежамкорлик қай тарзда амалга оширилаётганини текширдилар. Қурилиш бошқармасидаги 14 бригададан 8 таси хўжалик ҳисобида ишлаб, ўтган йил бир мунча ютуқларга эришганлар. Ишнинг ҳисоб-китоб асосида ташкил этилганлиги, исрофгарчиликларнинг олди олинганлиги туфайли бу 8 бригада йил давомида 87 минг дона ғишт, 8,3 кубометр ёғоч-тахта, 2,4 тонна гипс ва бошқа кўплаб бинокорлик материалларини тежаб қолганлар. Буни пулга чаққанда 3 минг 816 сўмни ташкил этади.

КЎРИК КОМИССИЯЛАРИ ҲАРАКАТДА

Тежалган материаллар учун бригада аъзолари муносиб тарзда рағбатлантириб турилди. Уларга 1 минг 525 сўм пул мукофоти тақсимланди. Кўрик комиссияси бу бригадаларнинг иш тажрибасини оммалаштиришга, қолган бригадаларни ҳам ярим йил ичида хўжалик ҳисобига ўтказишга қарор қилди ва трест раҳбарлари уни амалга ошириш вазифасини юклади.

1-темир-бетон буюмлари заводида тузилган кўрик комиссияси ишни планли асосда олиб бораяпти. Дастлабки қадамлар чакки эмас. Комиссия аъзолари цехлар бўйича тақсимланиб ортиқча материаллар ва кераксиз ётган ускуналарнинг рўйхатини тузиб чиқишди. Натижа чўтга ташланган эди 62 минг сўмни кўрсатди. Комиссиянинг таклифига мувофиқ корхонада махсус буйруқ чиқди. Сонда бор саноғда йўқ материаллар ва ускуналарни яна бир бор текшириб, сўнгра утилга топшириладиган бўлди.

«Главташкентстрой» ва унинг пудратчи ташкилотларида ҳозирнинг ўзида 50 дан ортиқ кўрик комиссия иш бошлаб юборди. Комиссиялар составига коммунистлар, комсомоллар, ишлаб чиқариш илғорлари кенг жалб этилган. Улар халқ мулкини кўз қорачиғидек асраб, тежаб-тергаб сарфлаш йўли билан эл бойлигига бойлик қўшиш иштиёқида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Бироқ ҳали баъзи қурилиш бошқармаларида ва саноат корхоналарида кўрик комиссиялари тузилмаган. Айримларида эса комиссиялар ишни бошлаб юборганларича йўқ. Расмиятчилик учунгина комиссия тузган ташкилотлар ҳам бор. Бош бошқарма партия комитети ҳузуридаги кўрик комиссияси ташкилотлардаги комиссиялар фаолиятини жонлантириб юбориш учун амалий тадбирлар кўрмоқда.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг тежамкорлик юзасидан қабул қилган қарори шаҳримизда кенг кўламда қурилиш ишларини олиб бораётган бинокорларга, айниқса, тааллуқлидир. Бутун шаҳар бўйлаб қурилиш ишлари жадал бормоқда. Бирор квартал ёки маҳалла йўқки, ҳавоза ўрнатилмаган бўлсин. Бинокорлик материаллари айрим қурилиш майдонларида ёйилиб ётибди. Кўплаб ғишт, ёғоч, цемент, металл нест-нобуд бўлиб кетмоқда.

Мана бу рақамларга бир назар ташласангиз, Тошкент бинокорлари тежамкорлик билан ишлашса қандай улкан бойлик орттиришлари мумкинлигини тўла тасаввур қиламиз. Ҳозир Тошкентимизда жами бўлиб 70 минг бинокор ишлаяпти. Агар уларнинг ҳар бири кунига биттадан ғиштнинг нобуд бўлишига чек қўйса, бунинг эвазига якка тартибда иккита уй қуриш мумкин бўларди. Агар учтадан ғиштни тежасалар, битта ажойиб болалар боғчасини тиклаш мумкин. Худди шунингдек бир килограммдан цемент тежалса, у кунига 7 тоннани ташкил этади.

Кўчаларда сочилиб, босилиб ётган ғиштлар, қотиб қолган цемент қоришмалари, лойга қоришиб ётган арматура симлари ва тахталарни кўрганда кимнинг жони ачимайди. Шу боисдан ҳам қурувчиликда материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш ва исрофгарчиликка қарши курашиш алоҳида аҳамият касб этади.

«Главташкентстрой» партия комитети ҳузуридаги кўрик комиссияси олдида жуда катта вазифалар турибди. Комиссия аъзолари кўп сонли коммунистлар ва жонкуяр бинокорлар кўмагида йил охиригача тежамкорлик бўйича мусобақани авж олдириш ва моддий ресурсларни эҳтиётлаб сарфлашга эришиш йўли билан 100 тонна металл, 2500 тонна цемент, 400 кубометр ёғоч-тахта ва кўплаб бошқа материаллар иқтисод қилиш юзасидан олинган мажбуриятнинг тўла бажарилишини албатта таъминлайдилар. Бу Тошкент қурувчиларининг Улуғ Октябрнинг 50 йиллик тўйига қилган муносиб тортиқлари бўлади.

Ш. ҚОСИМОВ,
«Главташкентстрой» партия комитети ҳузуридаги кўрик комиссиясининг аъзоси.

Она-Ватан бўйлаб

ВОЛГОГРАД ОБЛАСТИ. Череповец пўлат-прокат заводи коллективи юбилей йилида ҳар қачонгидан кўра кўтаринкилик билан меҳнат қиляпти. Ёш корхона беш йилликнинг биринчи йилидаёқ 250 минг тонна арматура ва электрод сими ишлаб чиқарди. Корхонанинг қуввати тез ўсиб боряпти. Барча цехларнинг ишга туширилиши билан заводнинг умумий қуввати йилига 1 миллион 200 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқаришга тенг бўлади. Бундай йирик завод Европадаги ҳеч бир мамлакатда ҳам йўқ.

Корхона беш йилликнинг охирида ўзининг тўла қувватига эришади.

Суратда: Череповец пўлат-прокат заводининг темир сим цехида.

О. Пороховников фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

● ● ●

ҒАРБИЙ—СИБИРЬ металлургия заводида маҳсулот ишлаб чиқариш билан айни бир вақтда қурилиш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Ҳар йили янги-янги цехлар ва ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилмоқда. Юбилей йили корхона ҳаётида айниқса серунум йил бўлади. Қурувчилар олдида учинчи кокс батареяси, иккинчи домна печи, иккита агломерацион лентани қуриб битказишдек муҳим вазифа турибди. Суратда: иккинчи домна печи қурилишида. (пастда)

А. Кузяриш фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

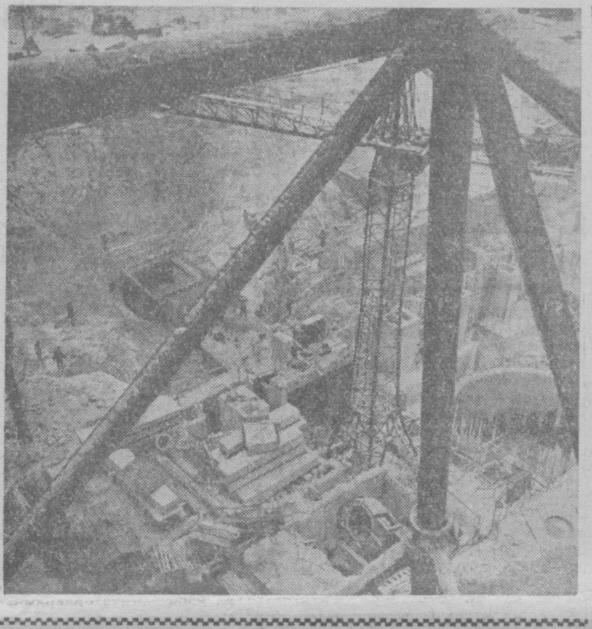

ҒЎЗА ЧИҚИНДИЛАРИ — ТЎЙИМЛИ ОЗУҚА

ЧОРВАДОРЛАРГА МАСЛАҲАТ

Суғориладиган ерларнинг асосий қисми пахта билан банд бўлган Ўрта Осиё республикаларида чорва молларини ғўза чиқиндилари билан боқиш муҳим иқтисодий аҳамиятга эгадир. Ғўза пўчоғининг дағаллиги ва унинг таркибида қийин ҳазм бўладиган тўқималар кўплиги сабабли моллар учун озуқа сифатида фойдаланиш ҳозиргача тавсия қилинмай келарди. Ғўза пўчоғининг тўйимлилигини ошириш йўлида олиб борилган илмий-текшириш ишлари, чуқур назарий фикрлар амалда ёмон натижа бермаяпти.

Институтимизнинг озиқлантириш бўлими ғўза чиқиндиларининг тўйимлилигини ошириш юзасидан катта ишлар олиб бормоқда. Кейинги икки йил мобайнида институтнинг «Красный водопад» экспериментал базасида бир неча тажриба ўтказдик. Бунда ғўза пўчоқларини ДКУ-М тегирмонида майдалаб, учта яшикка юз килограммдан солдик. Кейин майдаланган массанинг бирига кальций содаси эритмасини, иккинчисига оҳак сувини ва учинчисига ишқорнинг 1,33 процентли эритмасини солиб аралаштирдик. Нам ҳолдаги массалар икки соат мобайнида буғ билан юмшатилди. Кейин совутиб, қўйларга берилди. Бу тажриба шуни кўрсатдики, сода эритмаси ва ишқор истеъмол қилиш миқдорини оширса ҳам, ҳазм қилишга ёрдам бермас экан. Оҳак суви билан ишлов берилган ғўза пўчоқларини эса қўйлар яхши еб, тез ҳазм қилди.

Шунингдек, қўйларга ғўза пўчоғининг қуруқ ўзини ҳам бериб, ҳазм бўлишини текширдик. Бунда у озуқалар рационига қўшилганидагина тўйимлилиги ошиши маълум бўлди. Ўтказган тажрибаларимиздан келиб чиққан хулоса қуйидагича бўлди: бўрдоқига боқиладиган қўйларнинг рационидаги дағал хашакнинг 50 проценти ўрнига оҳак суви билан ишланган ва буғлаб юмшатилган ғўза пўчоқлари берилса яхши бўлади. Бундан ташқари қўйларнинг оқсил моддаси ва витаминларга бўлган талабини қондириш учун уларнинг ҳар бир бошига 250 граммдан қуруқ беда ҳам берилиши лозим. Беда рационнинг умумий ҳазм бўлиш даражасини 10—15 процентгача оширади. Бу тадбир қўйларни тез семиртиришга яхши хизмат қилади.

Агар қўйлар рационига 180 грамм кунжара, 250 грамм қуруқ беда, 750 грамм шелуха ва ишлов берилган ғўза пўчоғи киритилса, қўйларнинг ҳар бир килограмм семириши учун 26 минг катта калория ёки 8,5 озуқа бирлиги сарф бўлади. Ҳар бир килограмм ғўза пўчоғининг тўйимлилиги 1700 катта калорияга ёки 0,5 озуқа бирлигига тенгдир. Ғўза пўчоқларининг ҳар 100 килограммига ишлов бериш учун 6 килограмм сўндирилган оҳак 100 литр сувда эритилади. Кейин бу эритма майдаланган массага аралаштирилиб, икки соат давомида буғланади.

Ғўза чиқиндиларининг тўйимлилигини ошириш устида олиб бораётган илмий ишларимизни қизғин давом эттиряпмиз. Бу хусусда чорвадорларимиз ўз амалий фикр ва мулоҳазаларини институтимизнинг озиқлантириш бўлимига ёзиб юборсалар, бениҳоя хурсанд бўлардик.

Ф. АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институтининг старший илмий ходими.

«ЗАНГОРИ ОЛОВ» КОЛХОЗЧИЛАР ХОНАДОНИДА

Урта Чирчиқ районидаги газлаштириш идораси ишчилари Улуғ Октябрь революциясининг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Хонадон ва жойлардаги муассасаларни газлаштириш ишлари бўйича ойлик ҳамда квартал планларини ортиғи билан адо этмоқдалар.

Ҳозиргача райондаги Тўйтепа посёлкасининг 700 дан ортиқ хонадонида ва 4 ўрта мактаб, ресторан ҳамда меҳмонхоналарда «зангори олов» ёниб турибди. Умуман район бўйича етти мингга яқин уй-жой тўлиқ газлаштирилган.

— Шу кунларда ғайрат билан меҳнат қилаётган газчиларимиз,— дейди район газлаштириш идорасининг бошлиғи ўртоқ Холмат Мадсодиқов, — қишлоқларни ҳам «зангори олов» билан таъминлаш ҳаракатидадир. Ҳозиргача Энгельс номли, Терешкова номли ва Охунбобоев номли қишлоқ хўжалик артеллари меҳнаткашлари хонадонларига газ етказиб бердик. Улар уйларида овқат ва чойни газда қайнатиб, бошқа юмушларни ҳам газ ёрдамида бажаришяпти. Ҳали газимиз табиий бўлмаганлигидан баллонлар орқали етказиб беряпмиз.

Акбарали Мелиқўзиев, Йўлдош Толипов ва Адаш Пирназаров каби мутахассислар кунлик белгиланган нормани ортиғи билан бажариш билан биргаликда, хонадонларга ўз вақтида «зангори олов» етказиб бераётганлиги туфайли меҳнаткашларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Район газчилари шонли юбилей йилининг биринчи кварталини яна 500 хонадонга газ келтириб бериш билан якунламоқчилар. Яқин кунларда райондаги 1-«Оҳангарон» совхози ва «Ленин йўли» колхозлари меҳнаткашлари ҳам «зангори олов»дан фойдаланабошлайдилар.

К. НОРМАТОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

И. ДИКМАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикаси халқ палатаси президиумининг раиси профессор И. Дикман Германия-Совет дўстлиги жамияти марказий правлениесининг мажлисида доклад қилиб айтдики, Октябрь 50 йиллигининг юбилей йилида Германия-Совет дўстлиги жамиятининг асосий вазифаси немис ишчилар синфига чуқур таъсир ўтказган бу тарихий воқеанинг катта аҳамиятини Германия Демократик Республикасининг ҳар бир аҳолисига англатишдан иборат бўлади.

Сўнгра профессор И. Дикман бундай деди: Октябрь 50 йиллиги байрамига тайёргарлик муносабати билан Германия Демократик республикасининг аҳолисига қилинган мурожаатни бутун халқ зўр қизиқиш билан кутиб олди. Кўпгина саноат корхоналарининг коллективлари Совет Иттифоқи учун экспорт заказларини шу қутлуғ санагача бажариш мажбуриятини олдилар. Германия-Совет дўстлиги жамияти аъзолари кўпайиб, унинг сафига 1966 йил январидан то 1967 йил январига қадар яна 10 минг киши қабул қилинди.

Докладчи Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг катта аҳамиятини қайд қилиб бундай деди: «Ҳар иккала мамлакатимиз ўртасидаги маҳкам сиёсий иқтисодий, маданий ва ҳарбий ҳамкорлик биз учун катта ҳаётий аҳамиятга эга. Бу ҳамкорлик Германия Демократик Республикасидаги кенг социалистик қурилишни муваффақиятли туғаллаш учун, Европада тинчликни таъминлаш учун шарт-шароит яратиб бермоқда».

И. Дикман Вьетнам халқига биргаликда ёрдам кўрсатиш тадбирларига путур етказишни давом эттираётган ва бу билан Америка агрессиясига бевосита мадад бераётган Хитой раҳбарларининг позициясини жуда кескин равишда қоралади.

ФОЖИАЛИ ВА ХАВФЛИ АҲВОЛ

НЬЮ-ЙОРК, 3 март. (ТАСС). «АҚШ шаҳарларидаги негрлар яшайдиган маҳаллаларда ирқий кескинлик ҳозирги вақтда шу даражага етдики, ҳар қандай пайтда мислсиз можаролар чиқиши мумкин», — дейишди уй-жой қурилишидаги камситишга қарши миллий кураш комитетининг раҳбарлари Э. Рутлеж ва Д. Вуд. Негрлар ҳозирга қадар жуда оғир шароитда яшаяптилар. Комитет раҳбарлари негрлар маҳаллалари Американинг қора танли аҳолиси учун чинакам тузоқ бўлиб, улар бу ердан чиқиб кетолмасликларини таъкидладилар. Ҳукумат негр аҳолисининг кўз ўнгида уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя этмай, аксинча кўпгина ҳолларда негрларни нормал уй-жой билан таъминлашга қарши чиқаётир.

АҚШнинг негр аҳолиси кулбаларни батамом йўқотишни, уй-жойларда санитария шароитини таъминлашни, иш беришни ва билим олиш имкониятини талаб қилмоқда. Мамлакатнинг негрлар яшайдиган районларида ҳозирги кунда «фожиали ва хавфли вазият» вужудга келган, деб кўрсатадилар Э. Рутлеж ва Д. Вуд. Қўшма Штатлар шаҳарларининг аҳолиси — негрлар Американинг қора танлилар маҳаллаларида яшашга маҳкум этилган. Улар бу адолатсизликка қарши исён кўтариш арафасида турибдилар.

НИГЕРИЯДАГИ АҲВОЛ

ЛАГОС, 2 март. (ТАСС). Шимолий, ғарбий ва ўрта- ғарбий — областлар ҳарбий губернаторларининг бу ерда Нигерия ҳарбий ҳукуматининг бошлиғи Якубу Говон билан навбатдаги учрашуви бўлиб ўтди. Бироқ шарқий область губернатори подполковник Одумегву — Ожукву бу учрашувда қатнашишдан бош тортди.

Учрашув қатнашчилари мамлакатда федератив тузумни сақлаб қолиш кераклигини айтдилар. Январь ойида Абурида (Гана) ўтказилган кенгашда келишиб олинган ҳужжатларни эълон қилиш тўғрисида ҳам қарор қабул қилинди. Конференция тамом бўлгандан кейин бу ҳужжатлар эълон қилинмай қолган эди.

УЭСТМОРЛЕНД БАЁНОТИ

НЬЮ-ЙОРК, 3 март. (ТАСС). Жанубий Вьетнамдаги Америка қўшинларининг қўмондони Уэстморленд Сайгонда қилган баёнотида Америка авиациясининг ВДРга ҳужумларини ва еттинчи Америка флоти кемаларининг ВДР территориясини тўпга тутишни давом эттираберишни мақбул кўрди. Бу, АҚШнинг Вьетнамдаги «ҳарбий стратегиясининг муҳим ва зарур қисмидир», деди Уэстморленд. Уэстморленд бомбардимон қилишни тўхтатиш ҳақидаги талаблардан норози эканлигини билдирди, чунки бундай баёнотлар унинг айтишича, «душманни руҳлантирарди».

ЮПИ агентлигининг таъкидлашича, Уэстморленд ВДР билан тинчлик музокараларига йўл очиб бериш учун бомбардимон қилишни тўхтатиш тўғрисида «АҚШда, шунингдек унинг ташқарисидаги талаблардан очиқдан-очиқ ташвишланган».

ЖАЗО ОПЕРАЦИЯСИ ЧИППАККА ЧИҚАРИЛГАН

ХАНОЙ, 3 март. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Озодлик армиясининг бўлинмалари ва Телон вилоятидаги партизанлар 16 февралдан 18 февралгача ўтган даврда Дукхоа районида Америка-Сайгон қўшинларининг жазо операциясини чиппакка чиқарганлар. Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, ватанпарварлар жанг вақтида 235 душман солдатини қириб ташлаганлар, шулардан 70 таси америкалик солдатлардир.

ХАВФЛИ ТАЖРИБАЛАР

ЛОНДОН, 2 март. (ТАСС). Бугунги матбуотнинг хабар беришига кўра, Уилтшир графлигининг аҳолиси бактериология уруши олиб бориш методларини ишлаб чиқиш билан шуғулланувчи Портон-Даундаги илмий-тадқиқот марказининг фаолиятига нисбатан норозилик билдирганлар. Аҳоли чорванинг яна куйдирги билан касалланганлигидан ғазабга келган. Бу, Портон-Даунда тажриба ўтказиш натижасида пайдо бўлган касалликлардан биридир.

Лондон матбуоти шу муносабат билан бундан бир неча йил аввал шу бактериология марказида ишлаган олимга ўпка вабоси тегиб ҳалок бўлганлигини эслатиб ўтади.

ТИНЧЛИКСЕВАР жаҳон жамоатчилиги америкалик агрессорларнинг Вьетнам Демократик Республикаси ва Жанубий Вьетнамда олиб бораётган ваҳшиёна ҳаракатларини қораламоқда. Улар Америка агрессиясининг тўхтатилишини талаб қилмоқдалар. Суратда: Американинг Лос-Анжелос шаҳрида бўлиб ўтган намойиш иштирокчилари «Вьетнам — вьетнамликларга», «Напалм бомбалари йўқолсин» деб талаб қилмоқдалар.

Камера Пресс—ТАСС фотоси.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Хитойдаги марказий ва вилоят матбуотида босилган хабарлар армия мамлакатнинг сиёсий ва иқтисодий турмуши устидан контроллик қилишни кучайтираётганлигини кўрсатиб турибди. Кўп жойларда цзаофанлар мухолифларини бир ёқли қила олмаётирлар ва армия қисмларидан ёрдам олишга интилмоқдалар.

Газеталарда босилган хабарда айтилишича, цзаофанларнинг, Мао Цзэ-дун йўлини қувватлаётган ҳарбий ва кадр ходимларнинг вакилларидан иборат «революцион комитети» Шаньдун вилоятида «ҳокимиятни қўлга олган». Шаньдун вилоятидаги Хитой Компартияси комитети ва халқ комитетидан ҳозирги раҳбарликка содиқ ҳарбий қисмлар ёрдамига таяниб, «ҳокимият тортиб олинган». Цзаофанлар контроллиги остидаги газеталар армиянинг «ўз вақтида ва зўр ғайрат билан мадад» берганлиги «ҳокимиятни босиб олиш учун курашда ҳал қилувчи роль ўйнади» деб таъкидламоқда. «Жэньминь жибао» газетаси вилоятнинг «партия ва халқ комитетларидаги бир ҳовуч ревизионистларни» бостириб армия тўғри иш қилди деб ёзмоқда.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг Гонконгдан берган хабарига қараганда Пекин радиосининг эшиттиришларида, «партия раиси Маога содиқ» кучлар Шаньдун вилоятида ҳокимиятни босиб олмасдан олдин шиддатли кураш бўлиб турган эди, бу кураш «бир қанча қонли тўқнашувларга» олиб келган эди, дейилади.

Армия хўжалик фаолиятининг турли соҳалари устидан контроль ўрнатмоқда. Масалан, «Хубэй жибао» газетаси «Хубэй вилоятининг ҳарбий округида революция ишлари ва ишлаб чиқаришни рағбатлантириш билан шуғулланувчи» маҳкама тузилганлиги тўғрисида «билдириш» эълон қилди. Бу маҳкамага округ қўмондони У Ши-Ань бошчилик қилмоқда. Маҳкама қарамоғида бўлган иш аппарати қишлоқ хўжалиги, ўрмончилик ва балиқчилик, саноат ва транспорт, молия ва савдо билан шуғулланади. Вилоятнинг ҳарбий зоналари, шаҳарлари ва уездларида ҳам шундай маҳкамалар тузилмоқда.

Синин шаҳридаги ҳарбий гарнизон қўмондонлиги «Цинхай жибао» газетасини ўз контроли остига олди. Синин гарнизонининг штаби газетада эълон чиқариб, «Цинхай жибао» редакцияси ва босмахонаси устидан ҳарбий контроль ўрнатилишига қаршилик кўрсатувчиларга нисбатан ва «маданий революцияга путур етказаётганлар»га қарши «зарур чоралар кўрилади» деб таҳдид қилди. Бу газета цзаофанлар қўлида бўлса ҳам аммо, ҳарбийлар уни армияга қарши чиқди, «марказий комитетни ва раис Маони алдади» деб айбладилар.

Киода Цусин агентлигининг Пекиндаги мухбири берган хабарида айтилишича, «Хитой Компартиясининг маочи раҳбарлиги ҳокимиятни босиб олишдан иборат ҳозирги кампанияни апрель охиригача туғаллашга уринмоқда. Мухбирнинг шу хабарига асос қилиб олинган дацзи баоларда (деворий газеталарда) «Хитой Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги маданий революция ишлари билан шуғулланувчи группа» аъзоси Ван Ли ва Хитой Халқ Республикаси давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Тань Чжэнь-Линьнинг ўтган ойда шу хусусда айтган гаплари баён қилинган. Дазци баоларнинг ёзишига қараганда, Ван Ли Пекиндаги студент-хунвэйбинларга «февраль, март ва апрель — айниқса муҳим даврдир», деган. У, министрликларда ва шаҳарларда Мао Цзэ-дун мухолифларидан ҳокимият «тортиб олинади», «ҳокимиятни босиб олиш шу давр ичида туғалланишига умид қиламан» деган.

Аммо, кейинги вақтларда Пекинда «Раис Маони ҳимоя қилишга, Хитой Компартияси Марказий Комитетини ҳимоя қилишга, Хитой Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги маданий революция ишлари билан шуғулланувчи группани ҳимоя қилишга» даъват қилган варақалар яна пайдо бўлди. Пекин физкультура институтининг «маоцзидунизм дружинаси» нашр этаётган «Тиюй чжаньсянь» газетасининг ёзишига қараганда «Лю Шао-Ци, Дэн Сяо-Пин ва Тао Чжу ва уларнинг шериклари ўзларининг мағлубиятга учраганликларини шу вақтгача тан олгилари келмайди». Улар деб ёзади газета «Хитой Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги маданий революция ишлари билан шуғулланувчи группага қутуриб ҳужум қилмоқдалар» ва «курашнинг тиғини бевосита раис Маога қарши қаратмоқдалар».

Хунвэйбинларнинг «Тунсянь фэнбао» газетасида босилган хабарда айтилишича, Хитой Халқ Республикаси давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-Лай Синьцзянда «маданий революцияни» ривожлантиришни тўхтатиб қўйиш тўғрисида кўрсатма берган. Газетанинг ёзишига қараганда бу тўғридаги қарор Хитой Компартиясининг Марказий Комитети томонидан қабул қилинган. Чжоу Энь-Лай ҳамма ишда «мамлакат манфаатларини кўзлаб» ҳаракат қилиш керак, деган.

(2 март. ТАСС).

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

Ленин номли колхоз Янгийўлдаги йирик хўжаликлардан. Бу ерда ҳар йили юқори ҳосил етиштирилмоқда. Колхозчилар меҳнатда юксак уюшқоқлик кўрсатиб, гектаридан 25—30 центнердан ошириб «оқ олтин» хирмони кўтараётирлар. Пахтакорлар янги беш йилликнинг дастлабки йилини ҳам катта кўрсаткичлар билан якунладилар. Она-Ватан омборига 2200 гектар ернинг ҳар гектаридан ўртача 25 центнердан ҳосил тўкилди.

Колхозчилар техникадан самарали фойдаланиб, деҳқончилик маданиятини оширяётирлар. Айниқса бу ўринда Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган пахтакорлар Нормирза Эшев, Анорқул Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ участка аъзоларининг ишини алоҳида қайд қилиб ўтиш керак. Хўжаликда иш звено усулида ташкил қилинганидан кейин ҳосилдорлик кескин кўпайди. Звено аъзоларига карталар бириктириб қўйилди. Ҳар бир пахтакор масъулият билан ишлайди. Қатор ораларига етарли миқдорда ўғит солинади. Бегона ўтлар йўқотилади. Механизаторлар ҳам чакки ишлашмади. Ўз вақтида ғўзага ишлов бериб кўчатларнинг нобуд бўлишига йўл қўймадилар. Оқибатда бу участкаларда гектар бошига 30 центнердан оширилиб ҳосил йиғиштирилди.

Пахтакорлар ўтган йилги эришилган ютуқларни амалий иш билан мустаҳкамламоқдалар. Қисқа вақт ичида салкам 5 минг тоннага яқин маҳаллий ўғит далага чиқарилди. Хўжаликда компост тайёрлашга ҳам жиддий аҳамият берилмоқда. Икки минг тўрт юз тоннага яқин компост тайёрлаб қўйилди.

Бу йил ҳам хўжаликда иш звено принципи асосида олиб борилаяпти. Ўн саккиз участкада 40 дан ортиқ комплекс механизациялашган звенолар ташкил топди. Ҳозир бу звеноларнинг аъзолари кўклам экиш кампаниясига қизғин тайёргарлик кўряпти. Кўпгина звеноларда далага белгиланган миқдорда ўғит чиқариб бўлинди. Ариқ-зовурларни тозалаш ишлари кучайиб кетган. Ҳар куни бу ишда икки юздан ортиқ колхозчи фаол қатнашмоқда. Деҳқонлар экиш кампаниясини қисқа муддатда уюшқоқлик билан ўтказиш учун барча зарур чораларни амалга оширяптилар. Заводдан уруғлик чигит ташиб келтириш тўхтовсиз давом эттирилмоқда. Қисқа вақт ичида 255 тонна уруғлик жамғариб қўйилди. Звено бошлиқлари техника ремонтида фаол қатнашиб яхши иш қилишди. Улар ўзлари бошқарадиган тракторларни шахсан ўзлари ремонтдан чиқарганликлари сабабли ҳам иш сифатли бўлди. Механизаторлар ҳайдов ва чопиқ тракторлари ремонтини қисқа муддатда тамомлаб, экиш агрегатларининг ремонтига киришдилар. Бу иш ҳам ёмон бўлмади. Қисқа вақт ичида 400 дан ортиқ борона, 60 га яқин сеялка кўкламга тайёрлаб қўйилди.

Бу йил хўжаликда пахтачилик билан бир қаторда сабзавотчилик ҳам ривожланади. Шу мақсадда сабзавотчилик билан шуғулланадиган бригадалар ҳам тузилди. Улар пахтакорлар билан мусобақалашиб, мўл ҳосил етиштиришга сўз беришди. Сабзавоткорлар икки юзта ромда карам, 250 ромда помидор кўчати ундириб, уни расад қилмоқдалар. Улар бу йил давлатга 2 минг тонна маҳсулот етиштириб беришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйдилар.

— Биз,—дейди пахтакорлар, — юбилей йилида янада ғайрат қиламиз, ҳосилдорликни гектар бошига камида беш центнердан кўпайтириб, олдинги марраларни эгаллаймиз.

Пахтакор ва сабзавоткорларнинг сўзи қатъий. Улар юбилей олди вахтасида туриб ҳалоллик билан меҳнат қиладилар ва зиммаларига олган юксак мажбуриятни албатта бажарадилар.

Н. ТЎРАЕВ.

ҒИШТ ТАХЛАЙДИГАН АВТОМАТ

Бундай ғишт тахловчи автомат Янгийўлдаги ғишт заводлари 8-бошқармасида 1 мартда ишга туширилди. Бу автомат машина Ўрта Осиёда биринчи ана шундай қурилма бўлиб, уни Ленинграддаги «Победа» заводи тайёрлаган. Машина ғишт қуритиш вагонеткаларига 40 минггача ғишт тахлаб, шу ишда банд бўлган йигирма кишини бошқа ишлар учун бўшатиш имконини берди. Ғиштни автотранспортга ортадиган иккита кран ҳам ўрнатилди.

Янгийўл ғишт заводининг коллективи Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, бир йил ичида ҳар бир ишчи ҳисобига 145,5 минг дона ғишт ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Бу эса республикадаги ўртача кўрсаткичдан ўн процент кўпдир.
(ЎзТАГ).

ТИЛ МАДАНИЯТИ ҲАҚИДА

Инсоннинг муҳим бир фазилати ва жозибали хосияти унинг тили ва тил одобидир. Зотан, Ф. Энгельс айтганидек, инсон тили унинг ҳайвонот оламидан ажралишидаги энг муҳим аломатларидан бири ва биринчиларидан ҳисобланади.

Дарҳақиқат, бундай ҳаётий зарурият кўп жиҳатдан тил одобига ҳам боғлиқдир. Совет кишиларининг асосий мақсади коммунизм қуриш экан, тилдан тўғри ва яхши мақсадлар учун фойдаланиш биринчи ўринда туради.

Биз халқ нақлларига, буюк тарихий шахслар қолдирган ҳикматли сўзларга назар ташласак, унда тил ва тил одоби ҳақида талай намунали гаплар айтилганлигининг гувоҳи бўламиз. «Гулистон» журналининг биринчи сонида филология фанлари доктори А. П. Қаюмовнинг табаррук тарихий ёдгорлигимиз — «Қутадғу билик» ҳақида ёзган сермазмун мақоласини ўқидик. Бундан 900 йил муқаддам ёзилган бу машҳур асарда ҳам тил ва тил одобига доир жуда чиройли, ширадор парчалар кўп.

Мана бир мисол:

Тили ёлғон эрнинг жафо ҳулқидир;
Жафо кимда бўлса, ўша йилқидир;
Киши ёлғонидан вафо кутмасин,
Бу сўз кўп синалган, талай йилгидир.

«Ўзига боқма, сўзига боқ», «Яхши сўз билан илон инидан чиқар», «Тили ширин», «Тили билан дили бир», «Камсухан — камгап», «Тили равон ва бурро», «Тили ўткир» сингари ижобий иборалар билан бир қаторда «Тили аччиқ», «Тили ғалати», «Эзма-сергап», «Тили нўноқ», «Тили камбағал» каби салбий маънодаги бир талай иборалар ҳам инсоннинг тил одобига, тил маданиятига таалluқли сифатлардир.

Албатта, инсон ўзининг улуғ номини, ахлоқ-одобини яхши ният йўлида намойиш қилмоғи керак. Биз бу ўринда тил одобининг муҳим бир кўриниши — ростгўйлик ҳақида, ёлғон сўзламаслик тўғрисида фикр юритмоқчимиз. Жуда қадим замонлардан бери инсоният ўғирликни қандай ёмон баҳолаб келган бўлса, ёлғончиликни ҳам шундай қабиҳ ишлардан бири деб ҳисоблайди.

Ҳозирги бизнинг нурафшон, эркин социалистик жамиятимизда ҳам жамоат мулкига, шунингдек гражданлар мулкига кўз олайтирувчиларни жиноятчи ҳисоблангани сингари, ёлғон ва ёлғончиликни ҳам халқ шу хилда қаттиқ қоралайди. Бу ҳаммага аён нарса.

Баъзан, ҳали ҳаётий тажрибаси кам бўлган ёшлар ёлғон сўзлашнинг мудҳиш оқибатларини пайқамасдан, гоҳ мақтаниш тарзида, гоҳ жўрттага, гоҳ ҳазил тариқасида ёлғон сўзлаш йўлига кирган бўладилар. Натижада айрим кўнгилсиз ҳодисалар келиб чиқади.

Бу ҳол, шубҳасиз, хушмуомалаликка доғ туширади. Ҳамма маданий сифатлари ва чин инсонлик одоби билан ёлғончиликдан ҳоли бўлган киши — хоҳ эр киши, хоҳ хотин-қизлар бўлсин, латофатли, дилбар бўлиб кўринадилар, ҳаммавақт ҳамма учун ёқимли бўладилар. Бундай яхши фазилатли одам билан бир сўзлашган яна бир сўзлашгиси, бир кўрган яна бир кўргиси келади. Бундан ташқари, ростгўй киши интизомли ҳам бўлади.

Ҳар қандай муомалада ҳам хушмуомалали, ростгўй, ширинсухан ва дилбар бўлиш керак. Маданийликнинг бу сифатлари, тил одоби инсоний фазилатимизни оширади.

Бироқ, ширин сўз, хушмуомалалик лаганбардорликдан, манманликдан ҳоли бўлмоғи керак. Буни сўзловчи ҳам, тингловчи ҳам яхши пайқаши лозим. Сўзга устаман ёки мени гапдон десинлар, деб, ўринсиз сергаплик қилиш, ўзи билмаган сўз терминларни беўрин ишлатиш одобдан эмас, албатта. Нотиқликнинг ўзи бир санъат, у алоҳида қобилият ва малака талаб этади. Шунинг учун халқ тилида, ҳаммага манзур адабий тил доирасида сўзлашга эришмоқ мақсадга мувофиқдир. Бу ҳар бир онгли кишининг қонуний бурчига айланиши лозим.

Тарихий ёдгорликларда, улуғ зотлар асарларида, халқ ибора ва мақолларида тил ва тил одобига оид дурдоналардан яхши, ўринли фойдаланиш зарурлиги таъкидланган. Бунга амал қилиб, ўз тил одобини сақлаган ҳамиша ютади. Бундай кишиларнинг тили доимо ширин, жозибали бўлади.

Яхшилар ибратини кенг ёйиш керак. Маданият, ахлоқ ва одоб ҳақида чиққан яхши, ибратли мақолаларни тўплам ҳолида нашр этишни мақсадга мувофиқ деб ўйлаймиз. Тил ва тил одобига оид бор ҳамма материалларни, ҳикматли сўзларни ҳам бир жойга тўплаб, китобхонларга тақдим қилинса, чакки бўлмасди.

«Билим» жамияти ва А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институти ҳузурида ташкил этилган «Нутқ маданияти» сектори бундай шарафли ишга қўл уришлари ва бу соҳада бошқаларга намуна бўлишлари мумкин.

С. ЗУФАРОВ,
илмий ходим.

ЎЗБЕКИСТОН жамоатчилиги Муқимий номли Ўзбекистон Давлат музика-драма театрининг артисти Лутфихоним Саримсоқовага СССР халқ артисти фахрий унвони берилганлигини яқинда кенг нишонлаган эди. Хотин-қизлар байрами — 8-март арафасида пойтахтнинг «Фаол» маҳалласида Лутфихоним Саримсоқованинг маҳалла аҳли билан учрашуви бўлиб ўтди. Суратда: Л. Саримсоқова маҳалла аёллари орасида.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Маданият» колхози радиоузели хизматидан колхозчилар мамнун бўлишяпти. Радиоузел орқали берилаётган эшиттиришларни намунали олиб боришда диктор Абдуваҳоб Муҳиддиновнинг хизмати катта. Суратда: диктор ўртоқ А. Муҳиддинов микрофон ёнида.

А. Абалян фотоси.

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

ОВЧИЛАР

МАНЗИЛ ҳали олис эди. Қуюқ арчазорлар оралаб бораётган икки овчи толиқиб, оёқларини зўрға кўтариб босиб, машаққат-ла олдинга интилларди. Узоқдан элас-элас кўринаётган офтоб уятчан тоғ нозанинига ўхшаб бир қизариб кўринди-ю, ётоғига бош қўйди. Номозшом оқиш-қора пардасини ёзиб юборди, тун ҳамма ёққа зим-зиё чойшаб ташлади, шамол эсди, кейин аччиқ изғирин бошланди. Кекса овчи тўхтаб шеригига қаради:

— Шу ерда тунаймиз, — деди у ёш овчига,— саҳарда яна йўлга чиқамиз.

— Яхши, — деди ёш овчи, — йўл юриш ҳам оғирлашиб кетди. Гулхан ёқиб, дам оламиз.

Овчилар хас-чўп тўплаб, ўт ёқишди. Гулхан алангаланиб, ҳар томонга қизғиш нурларини тараб юборди. Иккала овчининг ортидаги сояларини нур ўйнар, жилва қилиб кулар эди.

Гулхан иссиғида овчиларнинг тани яйраб, бир пастда бир-бирларига жилмайишиб, ширин суҳбат бошлашди.

— Овчиларимизда чиройли ибора бор, — деди кекса киши, — баҳорнинг лоласидан қишнинг гулхани яхши дейишади... Тўғри гап. Мана гулханимиз зулматни йўқотди, ҳамма ёқни нурафшон қилди, танимизни иситди.

— Ҳақиқатан, — деди ёш овчи, —гулхан чойимизни қайнатаяпти, дилимизга дармон бўлаяпти...

...Икки овчи шу тариқа гулханни мақтаб, анча маҳалгача суҳбатлашди, кейин навбатма-навбат мизғиб олишди.

Саҳарда улар яна йўлга отланди. Бу пайтда гулхан лаққа чўғ бўлиб алангаланар, «ҳали хизматим тугагани йўқ» дегандек учқун сочар эди. Лекин овчилар уни тепкилаб-тепкилаб ўчириб кетишди.

ЙЎЛ

БОЛАЛИК пайтларимдаёқ йўлда бирор ҳамроҳ билан гаплашиб кетишни яхши кўрардим. Агар қўшни қишлоққа бормоқчи бўлсам, дарров битта ўртоғимни топардим-да:

— Юр оғайни, — дердим қисталанг қилиб, — нариги қишлоққа гаплашиб, ўйнаб бориб келамиз. Сенга холамларнинг уйларидан бир дўппи ёнғоқ олиб бераман.

«Бир дўппи ёнғоқ» дарагини эшитган дўстим ҳамроҳ бўлиб боришга рози бўларди, қизиқ-қизиқ нарсаларни гаплашиб, йўлга тушардик.

Мана, ёш ҳам улғайди. Аммо йўлда ҳамроҳ билан юришга одатланиш йўқолмади. Айниқса, бувижоним билан бирга йўлга чиқишни яхши кўрардим.

Бир куни бувимни холамларнинг уйига олиб бормоқчи бўлдим. Сўқмоқ йўлда кетаяпмиз. Бувижоним тепаликка кўтарилишда ҳам, пастликка тушишда ҳам харсиллайди, нуқул белини ушлаб нолийди:

— Қарилик қурсин, белдан олади, — дейди нафаси хафриқиб, — бел ярамайди, болам.

Шу пайт сўқмоқ тугаб, текис катта йўлга чиқдик:

— Мана бувижон, яхши йўлга тушиб олдик, — дедим уни яна қўлтиқлаб, — энди қийналмайсиз...

— Ҳа, болам, — деди бувим жилмайиб, —сўқмоқ йўлнинг ҳам, равон йўлнинг ҳам ўз гашти, ўз машаққати бор... Ишқилиб, олдинга қараб юриб бораверсак, охири манзилга етамиз-да. Бошқа нима ҳам қилардик..

Бувижонимнинг донишмандлардек айтган шу сўзлари ҳеч ёдимдан чиқмайди. Мана, ҳамон йўлдаман. Тўп-тўп ҳамроҳларим билан биргаман. Гоҳ сўқмоқлардан, гоҳ равон йўллардан бораяпман, ҳар қалай илгарилаб бораяпман!

БИР ТУП ДАРАХТДА

ТОНГДА тўнни елкага ташлаб, боққа чиқдим. Одатдагидек, ариқ бўйлаб бориб, катта гилос қаршисида тўхтадим. Тоғ томондан қор ҳидини олиб келаётган шаббода бўртаётган майса-гиёҳларнинг исига айқаш-уйқаш бўлиб димоққа урилди-ю, кўнгилни ёзиб юборди. Гилосдан таралаётган куюю-наволар вужудимни сеҳрлаб ташлади. Гилосга лол қараб қолдим.

Ажойиб бир воқеа, сеҳрли бир даврани кўрдим. Гилос шохларига булбул, зарғалдоқ, майна, читтак, тўрғай, яна бошқа алла қанча қушлар қўниб туришибди. Уларнинг бири най чалар, бири тор чертар, яна бири ғижжак тортар, бири чанг урар, яна бири хониш қилар, хуллас турли машшоқлару хонандалар шу бир туп гилос устида мужассам эдилар.

Мен, иноқ бўлиб, навбатма-навбат хушовоз билан сайраётган қушларнинг хониш куйларини узоқ тингладим:

— Сайранг, азиз қушлар! — деб ўзимча хитоб қилдим. — Сайранг! Боғни ҳамма тушунадиган, ҳамма севадиган куйларга тўлдириб юборинг. Сайранг, суюкли иноқ қушлар!

ҚУШЛАР ЯЙРАСИН

ОЛД ТОМОНИ очиқ айвонимиз шифтида иккита қафас осиғлиқ туради. Кўчадан келаман-у, шу қафасларга кўзим тушади. Қафаслардаги қушчалар бир-бирларига қараб сайрашгани-сайрашган. Укам кўпинча айвон устунига суяниб олиб, уларнинг ёқимли сайрашларини маст бўлиб эшитиб ўтиради. Фикри-зикри доим ўша қушларда. Бу қушчаларни ҳам у ўзи боққан, жуда ишқибоз. Лекин...

Лекин мен, қафасда дилгир бўлиб кетган, аламзадалик билан сайраётган бу қушчаларни кўрганимда қалбим тўлғаниб тушади, дилим қоронғулашиб кетгандек бўлади. «Муштдек шу жониворлар кенг осмонда яйраб юрса нима қиларди, шу бечоралар қафасга тушмаса нима қиларди, — деб ўйлайман, —ке, қушчаларни укамга билдирмай учириб юборай».

Қафасдан уларни бирма-бир олиб, ҳавога отдим. Қушчалар «пириллаб» учиб бориб, ҳовлимиздаги олмага қўнишди: «Қафасдан қутилганимиз ростми?» дегандек қанотларини қоқиб, енгил-енгил учиб кўришди, кейин миннатдорчилик айтаётгандек ҳушёқим сайрашди. Улар менга таъзим қилаётганга ўхшаб тепамда бир-икки чарх уриб айланишди-да, учиб кетишди. Қараб турдим. Узоқлаша бориб, нуқтадек бўлиб, сўнг кўринмай кетгунича қараб турдим.

Кечқурун укам қушларнинг қафасда йўқлигини кўриб ранжиди:

— Ака, қушларимни нега учириб юбордингиз?

— Қушларни қафасда боқма, — дедим укамга, — агар қушларни яхши кўрсанг, боғдаги дарахтларга уя ясаб қўй, улар кўп келаверади:

Эртасига қарасам, укам қафасга яна иккита қуш солиб қўйибди. «Ҳа-ҳа, — дедим ачиниш билан,— қафас бу ерда тураверса, укам уларга қушларни олиб келиб солаверар экан-да. Унутибман, қафасни бузиш керак».

Тўлқин РАСУЛЕВ.

ТОШКЕНТ МАРДЛИК ШАҲРИ

Зилзила излари тобора сўниб бормоқда. Мард Тошкент халқи қардошлар кўмагида шаҳрини янада гўзал ва обод қиляпти, янги уй-жойлар, массивлар қад кўтаряпти. Ҳамманинг фикри-зикри гўзал Тошкентни бунёд этишга қаратилган.

Архитектор ва лойиҳачиларимиз тошкентликларнинг ана шу жасоратини тараннум этувчи ёдгорлик лойиҳаларини яратишмоқда. Мана бу икки сурат ҳам Тошкент жасоратига бағишланган. Ҳайкалтарош Рябичев ва архитектор Ф. Турсуновларнинг бу монументи (юқоридаги сурат) шаҳар марказига ўрнатилади. (Пастда) ҳайкалтарош Федоридис ва архитектор Зойидовларнинг «Монтажчилар» монумент лойиҳасини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотолари.

ВАС-ВАС

ФЕЛЬЕТОН

Музика ўқитувчиси Константин Михайлович кейинги пайтларда ғалати касалликка мубтало бўлиб қолади. У юрганда ҳам, ўтирганда ҳам нималарнидир ўйлар, баъзан ўзича шивирлаб гапирарди. Константин Михайлович ҳар нарсадан ҳадиксирар, бирор нарса «тиқ» этса ҳам иргиб тушарди. Агар тўртта бола бир бўлиб ўзаро гаплашаётган бўлса ҳам у ўзидан хавфсирарди. «Нима бало мени ҳақимда гаплашишяптими» деб ўйларди. Унинг касали борган сари зўрайиб безовталана бошлайди. Кунлардан бир куни у врачга мурожаат қилади:

— Ҳурматли доктор,— дейди у айёрона,— жиғилдоним қайнайди, кекирсам...

— Ташвишланманг давоси осон...

— Андак сабр қилиб буёғини эшитинг, доктор. Ўқтин-ўқтин ичимдан аккордион овози билан ёш болаларнинг бақирган-чақирғани эшитилади. Тинч ухлай олмайман. Кўзим илинди дегунча ўша зумрашалар чувиллашиб чиқиб талашади. Кейин денг кўзимга дов-дарахтлар ҳам милиционер бўлиб кўринади...

Врач беморнинг касаллик тарихини тинглаб, ҳанг-манг бўлади. Во ажабо! Антиқа касал. Шунча йил ўқиб, шунча йил ишлаб мунақа гапни биринчи эшитиши экан врачнинг. Беморнинг касаллик тарихи профессорга маълум қилинганда у:

— Бу руҳий касалликнинг аломати,— дейди. Мутахассис врач чақирилади. Мияси жойида. Қон босими жойида. Консулиум уюштирилади. Даволаш курси белгиланади. Рентгенга туширилади, резинка ютқазиб зардоби олинади, қонидан бир томчиси микроскопда текширилади. Хулласи калом барча тиббий чоралар кўрилиб, ниҳоят беморнинг диагнози аниқланади. Врач унга ётиғида тушунтиради.

— Оғайни ҳаром меъда бўлибсиз. Қонингизда зарарли микроблар кўпайибди. Ошқозон сокингизда кислота миқдори ҳаддан зиёд. Натижада жиғилдонингиз анча чўзилган, ошқозонингиз ҳам кенгайган. Бу ҳол марказий асаб системангизга таъсир этиб ичингизда ғулғула пайдо бўлади. Буни «вас-вас» касали деб айтамиз.

— Давоси борми?— талмовсираб сўрайди бемор.

— Ҳа, бор,— жавоб беради врач.—Фақат нафсингизни тийишингиз керак. Акс ҳолда организм учун зарарли бўлган бу ўсимталар жарроҳнинг тиғига учрайди.

Константин Михайлович врач ҳузуридан таъби тирриқ бўлиб чиқади. У шундай пайтларда уйга келиб юз-юз элликтани отиб олади-да, омонат дафтарчалардаги пулларини ҳисоблаб ҳамма нарсани эсдан чиқаради. Бу сафар ҳам шундай қилди. Беш юлдузликдан икки рюмкани кетма-кет ютиб олиб, шира кайф кўзларини сузган ҳолда дафтарчалардаги пулларини чўтга ташлади.

— Етти мингга сал қолибди,— дейди у шивирлаб,—буни ўнтага етказаман. Имтиҳонлар ҳам бошланиб қолди, буёғи қўлимда. Кейин мотоциклни қантариб қўйиб «Волга» минаман, ҳа, аккордионим бор, ҳаммаси бўлаверади. Шундай дейди-ю хоналарни айланиб полга тўшалган чўғдек гиламлари, тўрдаги пионинани, буфетдаги қимматбаҳо идишларни, гардеробдаги охори тўкилмаган қўша-қўша кийимларни кўздан кечириб врачнинг маслаҳатини ҳам, донoларнинг мол-дунё деб обрўйингдан айрилма деган насиҳатларини ҳам ўша заҳоти эсдан чиқаради. У ўзи ўйлаб топган пул ўмариш «услуби»ни давом эттиришга аҳд қилиб ишга кетади. Шу кунёқ М. К. Козлов дарсдан сўнг, кўз остига олиб юрган 1-синф ўқувчиси Журка исмли болани панага чақириб:

— 2-синфга ўтишни хоҳлайсанми, — деб сўрайди мулойимгина.

— Хоҳлайман, жудаям хоҳлайман, — дейди Журка.

— Ундай бўлса,—дейди овозини бир парда пасайтириб, — дадангга айт, домлангга 50 сўм берармишсиз дегин.

Журка унинг бу гапига тушунолмай домласига ҳайрон бўлиб қараб турарди.

— Эй болакай, болакай, хайр майли, бўлмаса дадангми, ойингми менга учрашсин. Хўпми?..

Эртаси куни Журканинг дадаси Фатиу ўғли ўқиётган Фрунзе районидаги Надеждина номли болалар музика мактабига келиб Козлов билан учрашади. Константин Михайлович Журканинг дадасидан 50 сўм талаб қилади. Акс ҳолда ўғлини синфда қолдиришини уқтиради. Фатиу олдин ғазабланиб Козловнинг жағига боплаб мушт туширмоқчи бўлади-ю, лекин бир хаёлга келиб ўзини аранг босади.

— Майли домла, лекин бироз камайтиринг.— дейди Фатиу асабини аранг босиб.

— Энгками шу оғайни, — дейди Козлов қўлларини ишқалаб,

— Уйимда 40 сўм бор, қолганига қарздормиз...

Журканинг дадаси айтган ваъдасининг устидан чиқади. Эртаси куни Фатиу Козловнинг қўлига ўнталикдан тўрттасини қистириб синфдан чиқиши билан эшик қайта очилади. Пораҳўрнинг кўзи остонада нафрат билан қараб турган нотаниш кишиларга тушади. Унинг тили ғулдуллаб югурганича умивальник томонга боради ва учта ўнталикни жўмракка тиқиб, биттасини ғижимлаб оғзига солади. Фрунзе район ОБХСС ходимлари С. Анваров билан Ў. Аҳмедов 30 сўмни топиб олишади. Лекин 10 сўми ҳеч қаерда йўқ. Ажабо, қаёққа йўқолдийкин! Козлов бўлса кўзларини ола-кула қилиб бўзрайган ҳолда тамшанарди. Пул оғзида экан. Уни ютиб юбормоқчи бўлади-ю лекин пул бориб лак-лукига кўндалангига тиралиб қолади. Эндиги ҳангомани кўринг. Козлов безовталанади. Нафас олиши қийинлашиб, «ғи-ғийқ» деган ғалати овоз чиқаради. Бўйни дон тиқилган хўроздек дам чўзилиб, дам қисқаради. У жон ҳолатда сув ичиб, пулни жиғилдонидан ўтказиб юборишга ҳам урунади. Унинг бу найранги ҳам иш бермайди. Бир пайт қаттиқ ўқчиган эди, оғзидан ўн сўм отилиб полга тушади. Козловнинг ёни тинтув қилинганда 1508 сўмлик омонат дафтарча чиқади. Уйидан эса шаҳарнинг турли омонат кассаларига қўйилган яна еттита омонат дафтарча топилади. Шундай қилиб, талабаларининг ота-оналарини қақшатиб орттирган пули, мол-мулки рўйхатга, ўзи эса ҳибсга олинади. Касални яширсанг, иситмаси ошкора қилади деганларидек пораҳўр Козлов ҳар қанча уринса ҳам касаллик тарихини яширолмади.

К. М. Козлов бир неча йилдан бери юқоридаги музика мактабида аккордиондан дарс бериб юрган. У шу давр ичида ўз талабаларининг гарчи қобилияти, таланти, ўқуви бўлишига қарамай, уларнинг ота-оналаридан пора олиб келган. Пора бермаган ота-оналарнинг фарзандларини синфдан синфга ўтказмасликка уринган. Пул деган жойда жонини жаббор-га берган. Мана энди балойи нафс деб эл-юрт олдида шармандаю-шармисор бўлди, коллективнинг юзини ерга қаратди.

Узун-қулоқ гапларга қараганда К. М. Козлов врачнинг маслаҳатига кириб, нафсини тиймаганидан хафа эмиш. Ҳеч қиси йўқ, у мубтало бўлган «касал»ни врачлар тузата олмаган бўлсалар ҳам прокуратура ходимлари боплаб «даъволаб» қўйдилар.

М. ИБРОҲИМОВ.

ИШЧИ-ДЕҲҚОН МУХБИРЛАРИ ЙИҒИЛИШИ

Ўтган жума куни Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг мажлислар залига 200 га яқин ишчи-деҳқон мухбирлари йиғилишди. Улар «Тошкент ҳақиқати» ва шу районда чиқадиган «Машъал» газеталари редакциялари ташаббуси билан ташкил этилган йиғилиш-семинарда қатнашдилар.

Йиғилишда «Тошкент ҳақиқати» газетаси бўлим мудири У. Жонгитов газетанинг 1966 йилдаги ишлари ҳақида ва юбилей йилида ишчи-деҳқон мухбирлари олдида турган вазифалар тўғрисида гапирди.

«Машъал» газетасининг редактори А. Аъзамов деворий газеталарнинг редколлегия аъзоларига маслаҳатлар берди. Деворий газеталарнинг таъсирчанлигини ошириш учун унинг ўқимишли, мазмунли чиқишига катта эътибор бериш, бу ишга бошланғич партия ва комсомол ташкилотлари ёрдам қилиб туришлари лозимлиги тўғрисида сўзлади.

Йиғилишда райондаги 15-мактаб ўқитувчиси П. Тожиев, «Ўлим ҳалқасида» қиссасининг муаллифи ўртачирчиқлик В. А. Липатов, Тарас Шевченко номли мактаб ўқувчиси М. Чиллаева, Карл Маркс номли колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари И. Ибодов, кекса қишлоқ мухбирларидан Т. Шералиев, Т. Хушназаров, район босмахонаси директори Каримов ва район партия комитетининг секретари У. Йўлдошев ўртоқлар сўзга чиқиб, газеталар ишини янада яхшилаш юзасидан таклиф ва мулоҳазаларини айтдилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 мартда
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 10.55 — Эшиттиришлар программаси, 11.00 — Физкультура билан шуғулланинг, 11.20 — Ангрен шаҳар музика мактаби ўқувчиларининг концерти, 12.10 — Кинофильм.

Ўзбек тилида: 13.20 — Рикки-Тикки-Тави (болалар учун мультфильм), 13.40 — Бахтимиз учун курашганлар (мактаб ўқувчилари учун), 14.20 — Отни ким минади (бадиий фильм).

Қозоқ тилида: 15.35 — Техникага кенг йўл.

Ўзбек тилида: 16.00 — Спорт эшиттириши ва теленгиликлар, 17.00 — Бош юлдуз кишиси (кинофильм), 17.45 — Пионер проженктори, 18.05 — Файзулла Хўжаев («Октябрь» программаси), 18.30 — Икки чақириқ (бадиий ҳаваскорлар концерти).

Рус тилида: 19.10 — Теленгиликлар, 19.25 — Бир нечта ҳарф (ҳужжатли фильм), 19.35 — Эстрада куйлари, 20.15 — Киножурнал ва Бир планетада (бадиий фильм), 22.05 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 22.10 — Таваккал Қодиров куйлайди.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 10.55 — Эшиттиришлар программаси, 11.00 — Иншони қандай ёзиш керак (мактаб ўқувчилари учун ўқитувчи маслаҳати), 11.30 — А. П. Чехов асарлари саҳифаларидан.

Ўзбек тилида: 12.30 — Ёш математикларнинг республика олимпиадаси олдидан.

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 5/III да кундуз Мирондолина кечқурун Марварид изловчилар.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/III да кундуз Оқ кабутар, кечқурун Ўлимдан кучли.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/III да кундуз Ишқинг билан, кечқурун Махтумқули, 6/III да Тошболта ошиқ.

КИНО

Етти оғайни фарзандлари — «ЧАЙКА», «ДРУЖБА», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ФЕСТИВАЛЬ», САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Бедорликда ўтган тунлар — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бедорликда ўтган тунлар — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Хўжа Насриддиннинг 12 қабри «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Уларни афтидан танирдилар — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Менинг ниятим — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Лайлак келди — ёз бўлди — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11 ва кундуз 12 да).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
5 мартда
«Советский спорт» газетасининг соврини учун
«Пахтакор» (Тошкент) — «Динамо» (Москва) командалари ўртасида
ФУТБОЛ
Кундуз соат 4 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор—В35212, Редактор ўринбосарлари—В35885, В36232, Масъул секретарь—В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими—В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари—В39050, Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими—В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими—В34048. Эълонлар бўлими—В38142, Коммутатор—В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01629. ИНДЕКС 64970. А. — 1813.